LIETUVIŲ DIENOS

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENOS ADELAIDĖJE 1968 • JUNGTINIS MIŠRUS CHORAS

LITHUANIAN DAYS

MARCH 1969

1969 M. KOVO MĖN.

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., Hollywood, Ca. 90029
Telefonas: 664-2919

LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METAI

1969, kovas Nr. 3 (192)
Eina XX metai
March, 1969 No. 3 (192)
Vol. XX

Vyriausias Redaktorius / Editor-in-Chief
Bernardas Brazdžionis
Literatūros Redaktorius / Literature Editor
Juozas Tininis
Foto Redaktorius / Photo Editor
Daumantas Čibas
Anglų k. Redaktorius / Senior English Editor
Milton Stark
Anglų k. Redaktorius / English Editor
Alfonsas Milukas

Leidėjas / Publisher
Anthony F. Skirius
Administratorius / Circulation Manager
Juozas Andrius

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę.
Signed or initialed articles do not necessary reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Žodinę ir visą kitą medžiagą, spausdintą "Lietuvių Dienų" žurnale, LD leidykla pasilaiko teisę panaudoti kitais atvejais be atskiro susitarimo.
Publishers reserve the right to reprint any or all matter published in Lithuanian Days magazine without separate agreement with the authors.

Rankraščius ir kitą medžiagą, jei kitaip nesusitarta, redakcija taiso ir tvarko pagal savo nuožiūrą.
Manuscripts or other matter submitted for publication in Lithuanian Days magazine will be edited at the discretion of the editors, unless otherwise agreed upon.

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį.
Republication of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN", PUBLISHED 1946-49.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku.
If subsription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August.

Atskiro nr. kaina 85 centai. **Single copy 85¢**

Prenumerata metams $8.00 bet kuriame pasaulio krašte.
Subscription $8.00 per year in any country of the world.
Garbės prenumerata / Honorary subscription $12.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California".

TURINYS / CONTENTS

Gyvoji lietuvybė. 3
Australijos L. Dienų Dainų šventė. 4
Vl. Radzevičius, Australijos lietuvių kultūrinės šventės. 6
SPAUDOJ IR GYVENIME. 6
Suvažiavimai. 7
Literatūros ir Dainos vakaras. 8
Eilėraščiai. J. Mikštas, V. Kazokas, M. Malakūnienė. 9
Pulgis Andrišis, Aš — pasaulio lietuvis 10
Tautiniai šokiai. Iliustruotas reportažas. 11
Jaunimo koncertas. Iliustruotas reportažas. .. 12
Australijos liet. sporto šventės. 13
Sceniniai pasirodymai. Iliustr. reportažas. .. 14
ŽMONĖS, DATOS IR DARBAI. 15
Administracija rašo. 16

ENGLISH SECTION

Australia's Lithuanian Song Festivals. 17
Ten Minutes of Friendliness. From debates in English Parliament. 18
Daina. From Dainos, by Rhesa. 18
New Honors for Nadas Rastenis. 19
Two Poems by Nadas Rastenis. 19
My Love, Poem by E. Tumas. 19
Lithuanian History in Stamps. Part CXIV. .. 20
LITHUANIANS MAKE NEWS. 21
BOOKS AND PERIODICALS. 21

Meno paroda Australijos Lietuvių Dienose. Iliustruotas reportažas. 22

VIRŠELIAI / COVERS

Pirmasis / Front Cover

Australijos Lietuvių Dienų V-tos Dainų šventės jungtinis mišrus choras, baigęs koncertą. Chorui paeiliui po 3 dainas dirigavo A. Čelna, P. Darius, J. Juška, K. Kavaliauskas ir V. Šimkus, dirigavęs Tautos himnui.

Dainų šventė baigta, mišriam chorui p[illegible]inavus B. Budriūno "O, Nemune" ir Mal[illegible]ž tėvynę, kuriai pritarė vargonais.

A. Budrio foto nuotraukoje matome mišrų jungtinį chorą ir visus dirigentus tuojau po koncerto.

Combined mixed chorus of the V Festival of Song during Australia's Lithuanian Days. 1968 in Adelaide. This chorus, of the bi-annually recurring Lithuanian event in Australia, performed 3 songs each under the consecutive conductorship of : P. Darius, A. Čelna, J. Juška, K. Kavaliauskas and V. Šimkus.

The V Song Festival was concluded with the rendering of "Oh, Nemunas" (B. Budriūnas') and "Prayer for the Fatherland" that had an organ accopaniment which was performed by the organist of Ct. Xavier's Cathedral in Adelaide, the musicologist J. C. Govenlock.

The Festival culminated with the Lithuanian National Anthem, conducted by V. Šimkus.

Paskutinis / Back Cover

Australijos V-sios Dainų šventės atskirų chorų ir mišraus jungtinio choro dirigentai.

Conductors of the individual choirs and of the combined mixed chorus during the V Festival of Songs in Adelaide, Australia.

Adelaidės Lituania choras Australijos Lietuvių Dienų V-tojoj šventėj dalyvavo įsijungdamas į jungtinių chorų pasirodymą; be to, Literatūros ir Dainos vakare atliko Br. Budriūno kantatą "Tėviškės Namai". (žiūr. 8 psl.).

Choro sąstate yra 59 choristai: 17 sopranų, 16 altų, 10 tenorų ir 16 bosų. Dir. V. Šimkus.

Choirs participating in Australia's Lithuanian Days 5th Folksong Festival: Page 3 — Adelaide's; Page 4 — Sydneys Lithuanian Art ensemble and Sydney's Daina; and Melbourne's Daina; Page 5 — All Australia Mens' Choir and Womens' Choir, Canberra's Aušra and Geelong's choirs.

Gyvosios lietuvybės ženklai

Ar mūsų lietuviškos parapijos jau pakriko, ar bažnyčios jau užsidarė ? Ar šeštadieninėse lituanistikos mokyklose nebėra mokinių? Ar salės tuščios, ar chorai nutilo, ar knygų nebeišeina, ar draugijos ir klubai likviduojasi?.. Anaiptol! Nors gal daugelis to norėtų, nors tie, kuriems rūpi ne lietuvybė, bet rusiškasis komunizmas, seniai skelbia, kad išeivių lietuvybė pamažu miršta, ir tik okupuotoje Lietuvoje ji išliksianti... Mūsų išeivijos lietuviškos draugijos tebėra labai gyvos, narių netrūksta; mokyklose vaikai krykštauja ir skaito rašo lietuviškai; salės pilnos klauso koncertų, žiūri vaidinimų; chorai repetuoja ir koncertuoja; jaunimas šoka tautinius šokius... — Tai vis gyvosios lietuvybės poreiškiai, kurių niekas negali nei paneigti, nei sustabdyti.

Gal ne visuose kraštuose vienodai gyvai, gausiai ir gerai tatai vyksta, bet visur ieškoma ir randama naujų būdų lietuviškajam veikimui skatinti, naujų priemonių lietuviškai gyvybei pasireikšti, naujų formų jai pademonstruoti, tuo silpstančius sustiprinti, nutolstančius patraukti, netikėlius — įtikinti.

Meskime žvilgsnį tik į pačius ryškiuosius lietuviškos veiklos pasirodymo momentus.

Gyvename išsiskirstę po pasaulį įvairiose valstybėse, skirtinguose kontinentuose, ne tų pačių sąlygų esame teigiamai ar neigiamai veikiami, ne po vienodą bendruomenės narių skaičių turime. Gal sunkiausiose materialinėse ir dvasinėse sąlygos yra Pietų Amerikos lietuviai. Bet ir čia jų kas ketveri metai rengiami konkresai su kultūrinėmis programomis rodo jų pastangas ne tik likti lietuviais, bet ir dėl Lietuvos laisvės kovoti. Kanados lietuviai, be daugelio eilinių pasirodymų, šiemet rengia jau XV-tąją Lietuvių Dieną. Tos "dienos", rengiamos pamečiui Toronte, Hamiltone, Montrealyje ir kt. vietovėse, lyg nauja banga užlieja tūkstančiais lietuviškų širdžių kolonijas, pakeliant jas iš kasdienybės į šventės ir pasididžiavimo džiaugsmą. JAV-bės šiuo atvilgiu prašoka visas kitas velstybes, nes čia lietuviškoji kultūrinė demonstracija yra tiek išsišakojusi, kad, be kasmet rengiamų didesniuose centruose Lietuvių Dienų, kas treji metai skyrium rengiamos milžiniškos dainų šventės (su apie 1000 choristų), tautinių šokių šventės (su pusantro tūkstančio šokėjų ir 10-12.000 lietuviškos publikos), skyrium šaukiami kultūros kongresai, neminint čia didesnių organizacijų švenčių bei kongresų, taip pat su turiningomis meno ir dainos programomis. Į šią didžiąją lietuvybės demonstraciją pasaulyje iškilmingai įsijungia ir Australijos lietuviai su savo Lietuvių Dienomis (pernai penktomis) apjungiančiomis dainą, tautinį šokį, literatūrą, meną, sportą ir bendruomenės gyvenimą.

Australijos Lietuvių Dienų

Dainų šventė

Ji ligšiol buvo ir, atrodo, ateityje pasiliks visų Australijoj pravedamų Lietuvių Dienų branduolys. Dainų šventė visada vyksta didžiausioj prieinamoj salėj ir dainų pasiklausyti sueina beveik visi į Lietuvių Dienas suplaukę svečiai su vietos lietuviais.

Praėjusiose Lietuvių Dienose (1968 m., Adelaidėje) buvo išrūpinta Adelaidės Rotušė (Town Hall), turinti 1200 sėdimų vietų. Ir jų vos užteko.

Šioje Dainų šventėje jungtinį mišrų chorą sudarė 226 dainininkai — beveik dvigubai daugiau negu pirmojoje Dainų Šventėje Sydnėjuj 1960 metais. Nuo to laiko stipriai paaugo ir Australijos lietuvių chorų skaičius. Nauji chorai išaugo Geelongo ir Canberros kolonijose, o Sydnėjuje susiformavo antrasis choras, debiutavęs šioje, penktojoje Dainų Šventėje.

Dėl didelio nuotolio ir tarnybinių sunkumų negalėjęs į šią šventę atvykti gausus *Newcastle choras* jau tikrai dalvvaus šeštoioj Australijos Lietuvių Dainų šventėj Mel bourne 1970 metais.

Šiuo metu visoj Australijoj veikia ir stipriai reiškiasi septyni lietuvių chorai, kurie koncertuoja ne tik vietos lietuviams, bet pasirodo ir platesnei australų visuomenei ir yra gerai vertinami. Jų dirigentais yra: P. Darius, A. Čelna, J. Juška, K. Kavaliūnas, V. Šimkus, M. Umbražiūnienė ir S. Žukas.

Pačios Dainų Šventės, duodamos dvasinio peno Australijos lietuviams, yra ir gyvybės eleksyras patiems chorų dalyviams. Jos skatina chorus pasitempti, progresuoti, pritraukti naujų jėgų, augti skaičiumi ir balsų pajėgumu. Į chorus kasmet ateina naujų jaunų jėgų. Dainų Šventės tampa atskirų — kad ir niekam apie tai garsiai nekalbant, chorų atsiekto laimėjimo pademonstravimu, tarp chorų vyksta kultūrinės varžybos, "premijuojamos" publikos aplodismentais.

Kokie to viso rezultatai? Kaip mūsų spauda vertino praėjusios šventės chorų pasirodymus?

Sydnėjaus Lietuvių Meno Ansamblis, naujausias Australijos lietuvių vienetas, kurio choras Dainų šventėj dalyvavo pirmą kartą. Chore yra 35 nariai: 11 sopranų, 7 altai, 8 tenorai ir 9 bosai. Diriguoja M. Umbražiūnienė.

Šis vienetas padainavo askritai: Baltos gėlės, Dūl-dul dūdelė ir Šiaurės pašvaistė.

Melbourno ansamblis Daina. Choras labai populiarus tiek Viktorijoj, tiek Pietų Australijoj. Dainų šventėj padainavo Išausk, merge, Vilniuj žydi liepos ir Gimtinės dainą.

Chore yra 48 choristai: 11 sopranų, 14 altų, 11 tenorų, 12 bosų. Dirigentas A. Čelna.

Vienas iš dirigentų, Stasys Žukas, rašo:

"Programą pradeda mūsų sostinės *Canberros "Aušros" choras.* Jau antroj Dainų Šventėj canberietės žavi publiką su savo skirtingais rūbais. Estetiniai scenos rūbai, pagražinti tautiniais motyvais, davė rimtą, skoningą ir puikų vaizdą. Tai neskaitlingas, bet gerai susidainavęs choras. Kiek nustebino chorvedžio P. Dariaus dainų parinkimas muz. Dariaus aš laukiau nuotaikingų, atsaringų dainų. Šį kartą visos trys "aušrokų" dainos buvo labai sentimentalios. Gal tai antroji chorvedžio pusė, kurios aš nepažįstu?

Geelongo lietuvių choras. Neskaitlingas skaičiumi, bet per didelį darbą ir pasišventimą yra išgavęs skambesį, kurio galėtų pavydėti kai kurie skaitlingesnieji chorai. Kiekvienas dainininkas-kė gerai išmokę savo partijas ir žodžius. Nelaukia, kol kaimynas pradės, o jis vėliau padės. Po dviejų sentimentalių dainų chorvedys J. Juška į sceną įveda gražią p. Manikauskaitę su akordeonu. Choras, pagreitintu tempu, vykusiai paremtas akordeonu, sudainavo paprastą polkutę "Subatėlė". Po eilės rimtų, liūdnų dainų, ši pasiutpolkė atgaivino publiką ir sukėlė katučių audrą.

Sydnėjaus choras Daina. Atskirų chorų pasirodyme atliko: Kur giria žaliuoja, Kaip grįžtančius paukščius ir Ūdrio dainą iš op. Pilėnai; solo danavo G. Kalpokas, pianinu skambino N. Masulytė. Dirigentas K. Kavaliauskas.

Daina kartu su Lituania bendrai giedojo per iškilmingas pamaldas.

Šventės metu choras turėjo 48 choristus: 16 sopranų, 10 altų, 7 tenorus ir 13 bosų.

I. Australijos Lietuvių Dienų V Dainų šventės jungtinis vyrų choras. Jam dirigavo V. Šimkus. Padainavo: J. Švedo Lygiojoj lankelėj, J. Žilevičiaus harm. liaudies dainą Oi, kad išaušty ir J. Strolios Namo!

II. Jungtinis moterų choras. Dirig. St. Žukas. Padainavo: D. Andriulo Ateisiu; B Budriūno Tėviškėlė; T. Brazio harm. l. d. Aš atsikelsiu.

Seka vyrai ir *jungtinis Australijos lietuvių choras.* Vienas po kito keičiasi dainos ir dirigentai. (Vyrų — dir. V. Šimkus; mišrus — dirigentai: J. Juška, P. Darius, A. Čelna ir K. Kavaliauskas. *Red. pastaba.*). Dainos gražios, stiprios ir įspūdingos. Sunku pasakyti, kokias dainas masinis choras sudainavo geriausiai. Aš manau, kad kiek klausytojų, tiek nuomonių. Mano manymu, dainos "O Nemune" ir ypatingai su vargonų pritarimu "Malda už tėvynę" skambėjo įspūdingiausiai. Abi jos buvo K. Kavaliausko diriguojamos.

Po koncerto stovime scenoje; kalbos, dovanos ir liūdesys. Taip norėčiau, kad mes neišsiskirstytume, bet dainuotume, dainuotume." ("Mūsų Pastogė", 1969.II. 3.).

Sydnėjaus liet. Meno Ansamblis yra naujas chorinis vienetas, kurio dar nebuvau girdėjęs. Pirmas įspūdis labai geras. Skaitlingas. Turi labai stiprią balsinę medžiagą. Šiuo metu balsai, dėl palyginti gana trumpo dainavimo laiko, dar nėra susilieję. Gražios išvaizdos choro dirigentė Marija Umbražiūnienė dainininkus valdo meistriškai.

Melbourno Liet. Dainos Sambūris, vadovaujamas muz. A. Čelnos, vėl savo dainavimu užbūrė klausytojus. Jų pasirinktos dainos buvo naujos, mažai girdėtos, nepasižymėjo techniniu sunkumu, tačiau meistriškai dainuojamos, švelnios meliodijos ir labai aiškiai tariami žodžiai klausytojus perkėlė prie Vilniuje žydinčių liepų. Ne audringa, bet lietuviškai dvasiai labai artima dainų dinamika, balsų susidainavimas, dirigento ir dainininkų labai tamprus dvasinis ryšys, pagimdė dainą, kuri publikai paliko nepamirštamą įspūdį.

Labai apgailestaudamas apleidau salę. Nebeišgirdau *Sydnėjaus "Dainos" choro,* vadovaujamo mano gero ilgamečio draugo ir kolegos muz. K. Kavaliausko. Mat, po "Dainos" sekė jungtinis moterų choras, kuriam man buvo duota garbė diriguoti...

Pulkininkas p. Šulcas, išrikiavęs moterų armiją, išleidžia į sceną. Jų daug. Eina ir eina. Atrodo, didžiulėje scenoje pritruks vietos. Išėjęs į sceną pažiūriu į daininkių akis. Akys draugiškos, malonios. Kai kurios net šypsosi. Labai mažai sukaustytų veidų. Mano sieloj šiandien šventė. Dainuojame. Tik vienoje vietoje altai kiek susiūbavo, bet šiaip dainos praėjo patenkinamai. Kad būčiau galėjęs su choru ilgiau parepetuoti, aš jaučiu, kad būtume publikai davę deimančiukų.

Canberros "Aušros" choras. Vienintelis Australijos liet. choras, kurio visos moterys apsirengusios vienodai — stilizuotais drabužiais ir jau antrą kartą į šventę atvyksta naujais taut. stiliaus drabužiais.

Canberiškiai V dainų šventė dainavo: žaliojoj girelėj, Vėjužėlis ir Tu man sakei.

Chore yra 28 choristai: 9 sopranai, 6 altai, 6 tenorai ir 7 bosai. Dirigentas P. Darius.

Geelongo lietuvių choras. Dirig. J. Juška. Choras savo eilėse turi daugiausia jaunimo. Dainų šventėj dalyvavo 28 choristai: 9 sopranai, 7 altai, 7 tenorai ir 5 bosai.

Padainavo Subatėlę, Piaun broliukai ir Ąžuolas.

Australijos lietuvių kultūrinės šventės

Periodiškai rengiamos Australijos lietuvių kulturinės šventės, kurioms atžymėti skiriamas šis "Lietuvių Dienų" žurnalo numeris, atsirado ne spontaniškai ir ne atsitiktinai. Jų pradžia (1960 metais) buvo iš anksto apgalvota, pasitarimuose išnagrinėta ir apibrėžta. Jos yra ALB krašto kultūros tarybos darbo vainikas.

Tos periodinės šventės pradžioje buvo vadinamos *Lietuvių Meno Dienomis* (Sydney, 1960 metais), vėliau *Meno Dienomis* (Adelaide, 1962; Melbourne, 1964). 1966 m. jos buvo perkrikštytos į *Lietuvių Dienas,* nes prie jų, iš tikrųjų, jungėsi visa eilė parengimų, kurie neturi ryšio su menu ar įprastinėm kultūrinėm apraiškom, kaip įvairus bendruomeniniai suvažiavimai, sporto varžybos, studentų suvažiavimai ir pan.

Vardų keitimas nepakeitė kultūrinių švenčių esmės, o sutelkimas vienoje vietoje didesnio lankytojų skaičiaus prisidėjo prie jų didesnio išpopuliarinimo ir sudarė progas didesnėms Australijos lietuvių masėms pasigėrėti tautinio meno apraiškomis.

Kukliame leidinėlyje, kuris buvo skirtas pirmosioms Lietuvių Meno Dienoms Sydnėjuje 1960 metais Krašto Kultūros Taryba rašė: "Kiekvienos tautos gajumo ir išsilaikymo laidas glūdi jos kultūros kūrybiniame potenciale. Sitai turėdama galvoje, ALB Krašto Kultūros Taryba ir ryžtasi išjudinti čia gyvenančių lietuvių kultūrinį gyvenimą visu plotu. Juo gyvesnis ir judresnis bus mūsų tarpe kultūrinis reiškimasis, juo mažesnis pavojus mums ištirpti svetimoje aplinkoje. Lietuvių Meno Dienos šiais metais tebūna kukli šios akcijos pradžia ir drauge stiprus paskatinimas veikti ateityje šia kryptimi. Tegu ir mažiausias pasireiškimas jau būtų konkretus ir pozityvus veiksnys šiame kovos bare."

Nors ir kukli tai buvo pradžia, bet ji buvo gera ir ligšiol tebeduoda puikių vaisių.

Pirmosiose Lietuvių Meno Dienose tebuvo tik du ryškesni parengimai: Dainų šventė ir Literatūros ir Dainos Vakaras. Nors anoj Dainų Šventėj tedalyvavo tik keturi chorai, bet jis tuo metu padarė didelį įspūdį. Turiningas tada buvo Literatūros ir Dainos Vakaras. Jame dalyvavo Vincas Kazokas, Pulgis Andriušis, Juozas Mikštas, Kazys Kunca, Juozas Almis Jūragis, Petras Pilka, Magdalena Slavėnienė, Antanas Gasiūnas, Elzė Rataiskienė, Juozas Gučius. Antanina Gučiuvienė-Binkevičiūtė buvo tada vienintelė solistė.

Prie šių pagrindinių pirmųjų Meno Dienų parengimų buvo prijungtos trys parodos: meno, foto ir spaudos.

Po dviejų metų įvykusiose II-se Meno Dienose (Adelaidėje, 1962) į Dainų Šventę įsijungė penktasis — Geelongo lietuvių choras, o prie visų iškilmių prisijungė Adelaidės Lietuvių Teatras su J. Griniaus Gulbės Giesmės IV-to paveikslo interpretacija ir su originalia 5 veiksmų komedija Slidusis pusmilijonis, kuriame buvo pavaizduotas stovyklinio gyvenimo gabalėlis. Tų Dienų metu pirmą kartą surengtas jaunimo koncertas, kurio programą atliko pajėgiausi Adelaidės, Canberros, Geelongo, Melbourno ir Sydnėjaus jaunieji menininkai. Prie kartu vykusios sporto šventės — jos atidarymo iškilmėms — buvo prijungtos ir kelios tautinių šokių grupės savo telktiniam pasirodymui.

Trečiose Meno Dienose (Melbourne, 1964) prie gausaus ir turiningo Jaunimo Koncerto be atskirų jaunuolių (net 30!) buvo prijungtas Mokyklinio Jaunimo choras, kuriam vadovavo kun. dr. Petras Bačinskas.

Sydnėjui teko ketvirtosios, jau Lietuvių Dienos, kurių Dainų Šventę papildė šeštas choras, atvykęs iš Australijos sostinės Canberros. Dainų Šventė buvo perskirta į dvi dalis: vieną dieną vyko jungtinis moterų, vyrų ir mišraus chorų koncertas — tikroji Dainų Šventė, o prie atskirų chorų pavienio pasirodymo buvo prijungti tautiniai šokiai. Visos šokėjų grupės pradžioje šoko bendrai, o vėliau kiekviena pasirodė atskirai, kaip savo kolonijos choro palydovės. Šias Meno Dienas savo vaidinimu papildė Melbourno Lietuvių Teatras Aušra, suvaidindamas V. Adomėno komediją Svetimos plunksnos. Buvo suorganizuotos 5 parodos: dailės, foto, spaudos ir pašto ženklų bei numizmatikos. Be to, vyko Sporto šventė, Krašto Tarybos suvažiavimas ir studentų suvažiavimas. Šie parankūs priedai liko ir penktosiose Lietuvių Dienose pereitų metų pabaigoje — Adelaidėje.

Penktųjų Lietuvių Dienų metu pirmą kartą pasirodė naujai Sydnėjuje susiformavęs Lietuvių Meno Ansamblis. Jaunimo koncertui čia buvo suteikta kita forma — buvo jungtiniai atskirų kolonijų jaunimo pasirodymai, papildyti individualiais menininkais.

* * *

Meniniai vienetai Australijoj auga ne tik kiekybe, bet ir kokybe. Ir prie šio augimo žymia dalimi prisideda šios reguliaros, kas antri metai rengiamos, kultūrinės šventės.

Australijos lietuvių kolonijas skiria ne tik šimtai, bet ir tūkstančiai mylių. Glaudesnis bendravimas tarp kolonijų gana sunkus. Platesniu mastu tegalima jį įgyvendinti tik sutelktinėmis visų Australijos lietuvių pastangomis, pasiaukojimu ir asmeninėm aukom. Gyventojai tos kolonijos, kurioje vyksta Lietuvių Dienos, nemokamai savo namuose priglaudžia visus iš kitur atvažiavusius ne tik meninių programų vykdytojus, bet ir svečius. Čia jie maitinami, vaišinami, neturintiems suteikiamos susisiekimo priemonės. Priėmusieji svečius palydi į visas iškilmes ir parengimus. O tų svečių būna beveik tiek pat, kiek kolonijoj lietuvių gyventojų! Pvz., Adelaidė, turinti 1500 lietuvių, pernai pas save priėmė apie 1000 atvykusių svečių!

Šventės neturi jokio išskaičiavimo "padaryti biznį" — bilietai į visus parengimus nustatomi, palyginti, žemomis kainomis; jei po iškilmių būna pelno, jis išdalinamas kaip parama L. Dienose dalyvavusiems kultūriniams vienetams.

Bet užtat dvasinis pelnas — neapskaičiuojamas. Dėl jo tos šventės ir rengiamos.

Šiuo metu Australijos lietuvių meniniai ir kultūriniai vienetai, ypač chorai ir tautinių šokių grupės, jau pradeda ruoštis sekančioms Lietuvių Dienoms, kurios eilės tvarka vyks Melbourne 1970 metų pabaigoje.

Vl. Radzevičius

AIDAI

TĖVIŠKĖS

FOTO PARODA IR SKAIDRIŲ POPIETĖ

Fotografija mūsų laikų gyvenime neabejotinai yra išsikovojusi pritinkamo sau pripažinimo. Šalia dainos, literatūros, vaidybos, tapybos ir sporto Lietuvių Dienų proga lygiagreta organizuojamos ir foto parodos. Adelaidėje, Lietuvių Dienų proga, fotografijos paroda buvo suorganizuota L. Katalikų Centro antrame aukšte. Jos organizatorius — V. Vosylius, o jo pagalbininkai — Adelaidės Foto mėgėjų būrelis, vienintelis toks Australijos lietuvių bendruomenėje.

Parodai vieta parinkta labai vykusiai: lietuviškose patalpose, arti didelio lietuvių judėjimo. Čia vyko dukart lietuviškos pamaldos, vėliavų pakėlimo ir nuleidimo iškilmės; čia rinkosi ne vien choristai, bet ir sportininkai ir kiti suvažiavimo dalyviai; jie visi lengvai tom progom galėjo užeiti į Foto parodą ir ją pamatyti. Atrodo, kad nemažas skaičius šią parodą ir aplankė...

Savo eksponatais paroda buvo aukšto lygio. Čia galima buvo matyti visa eilė fotografijos darbų, kurie tiktų iškabinėti bet kurioje parodoje. Fotografijos mėgėjams, kurie negaili filmų, kartais pavyksta "netyčia" padaryti tikrai puikių nuotraukų. Tačiau parodoje buvo daug tokių nuotraukų, kurios buvo ne atsitiktinai, bet gerai apgalvojus ir daug įgudimo ir kantrybės panaudojus, padarytos. Teko nugirsti, kad pvz. vienas fotografras ištisą naktį miške prie pasirinkto voratinklio pratupėjo, kol padarė tinkamą nuotrauką. Šitoje srityje adelaidiškiai Foto mėgėjų būrelio nariai kaip tik geriausiai pasižymėjo. Pažymėtini jų ypač du asmenys — V. Vosylius ir A. Budrys, kurie juoda-balta fotografijoj visas pirmąsias vietas laimėjo su savo aukštos vertės kūriniais.

Apgailėtina, kad spalvotoji fotografija, kuri dabar yra gan jau išpopuliarėjusi, parodoje buvo silpnai atstovaujama: tik du melburniškiai — V. Bosikis ir N. Butkūnas po kelis savo paveikslus teišstatė. Čia tik viena premijuotina vieta (I — N. Butkūno) ir tebuvo skirta.

Naujenybę sudarė spalvotų skaidrių rodymas Liet. Kat. Centro didžiojoj salėj... Pirmoje dalyje buvo parodyta Adelaidės lietuvių gyvenimo skaidrės, o antroje — skaidrių montažas, pavadintas "Tremtinio kelias". Adelaidiškiams, turint visą būrį fotografų, tokie montažai sudaryti ir parodyti net su garsiniais aiškinimais buvo nesunku. Na, ir jie atliko tai pasigėrėtinai. (1969, sausio 14 d., nr. 2). **N. Butkūnas**

MŪSŲ PASTOGĖ

BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS

(Ištrauka iš ilgesnio rašinio)

Oficialus Lietuvių Dienų atidarymas, dainų šventė ir jaunimo koncertas buvo įtraukti į studentų suvažiavimo programą. Atskiri parengimai buvo įvairūs. Atidarymo vakarienė įvyko Acapulco restorane, miesto centre; ekskursija į Baorssą Valley; diena pajūry; 20 Plus Klubas suteikė studentams progos pasilinksminti ir kartu pabendrauti.

Didžiausias suvažiavimo trūkumas — nebuvo akademiškos dalies. Bendras susirinkimas negali būti laikomas kaip akademinis aktas. Čia buvo aptarti grynai einamieji, organizaciniai reikalai.

Tiesa, buvo planuoti debatai tarp Sydnėjaus ir Melbourno grupių. Deja, Sydnėjus atvyko nepasiruošęs, ir melbourniškių darbas nuėjo niekais. Tai gana liūdna, juo labiau, kad, atrodo, mažai kas dėl to jaudinosi. (1969. II. 24.).

Vytautas Straukas

SUVAŽIAVIMAI

Lietuvių Dienose, kurios vyko Adelaidėje 1968 m. gruodžio 28 — 31 dienomis, šalia dainų, meno, literatūros, sporto ir kt. programos dalių, buvo sušaukti ir du suvažiavimai: ALB Krašto tarybos suvažiavimas ir studentų suvažiavimas.

ALB krašto tarybos suvažiavimo darbai nusitęsė per tris dienas. Po įspūdingų atidarymo ceremonijų prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo A. L. Namų sodely, salėje prasidėjo sesijos posėdžiai, kurių programoje skaitome iš viso 19-ka dalių: nuo atstovų registracijos, per visokių komisijų sudarymus, sveikinimus, protokolų skaitymus, ataskaitinius pranešimus diskusijas, — iki valdybos rinkimų bei einamųjų reikalų ir sumanymų...

Diskusijos neįsisiūbavo, nors nuomonių skirtumų, nesutarimų, bei nepritarimų ir būta. Kur jų nebūna! Keltas klausimas, ar c. valdybą nepadaryti kilnojamą rotaciniu būdu Adelaidėje, Melbourne ir Sydnėjuje. Projektas suvažiavimui pasirodė nepriimtinas, ir krašto valdybos būstinė vėl palikta Sydnėjuje. Iš sydnėjiškių išrinkta ir naujoji valdyba: V. Patašius, S. Narušis, V. Jaras, D. Burneikienė, J. Maksvytis, V. Aras, M. Zakaras. Kandidatai: V. Daudaras, V. Kazokas, A. P. Alekna ir K. Daniškevičius.

Į kontrolės komisiją išrinkti: V. Bukevičius, V. Šliogeris ir V. Simniškis.

Tarp naujų nutarimų suvažiavimas nusprendė solidarumo įnašą pakelti iki dviejų dolerių.

Svarstyta įvairių egzistuojančių fondų klausimas ir nutarta steigti vieną Australijos Lietuvių Fondą. Steigimo formalumus sutvarkyti pavesta krašto valdybai.

Norint padidinti pajamas bendruomenės reikalams nutarta įvesti specialų mokestį; jis bus renkamas iš parengimų įėjimo mokesčio, gėrimų, cigarečių ir k. Bus išleisti ženkliukai, kurie bus klijuojami prie parengimų bilietų, prie gėrimų butelių ir pan.

Kultūros reikalų klausimuose pasisakyta remti Adelaidės Liet. Muziejų ir Archyvą, kaip vieną iš pirmaeilių lietuvių kultūrinių institucijų vakarų pasaulyje. (Apie Muziejų ateityje gal teks duoti specialų reportažą. *LD Red.*).

Australijos LB krašto valdyba yra leidėja dvidešimtus metus einančio laikraščio "Mūsų Pastogė", kurį dabar redaguoja Vincas Kazokas. Laikraštis savaitinis — 6, 8 ir daugiau puslapių. Jo kaina metams $8. Pasiūlyta prenumeratą pakelti, nes kainoms kylant, sunku išsiversti. Galutinai tą reikalą sutvarkyti pavesta Kr. valdybai.

Studentų suvažiavime tarti grynai einamieji, organizaciniai reikalai. Akademinės dalies nebuvo, užtat pasilinksminti progų buvo pakankamai.

Ateityje studentai į suvažiavimą ir jo akademinę dalį turėtų rimčiau pažiūrėti.

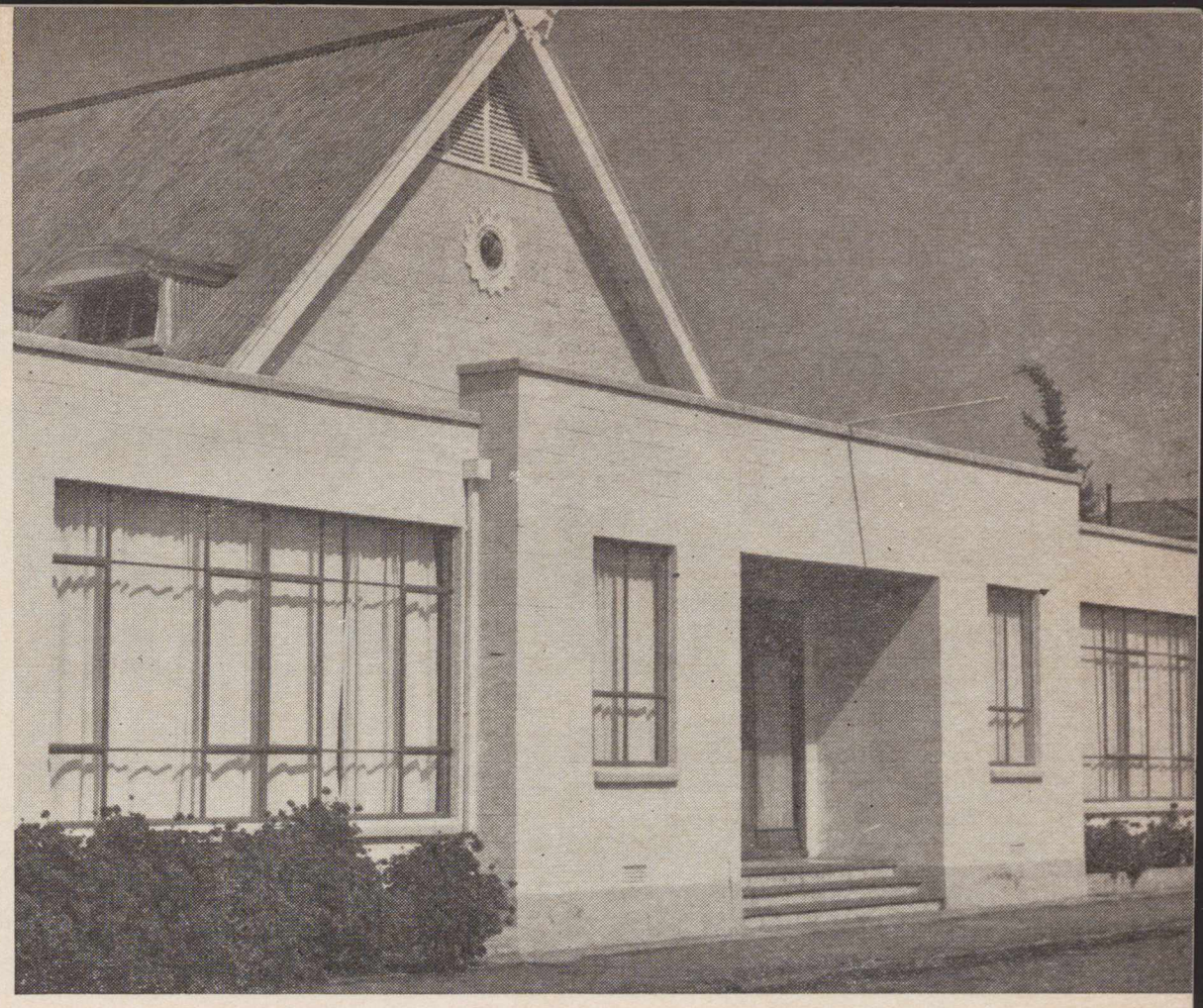

Lietuvių Namai Adelaidėje (Fasadas). Čia vyko Australijos krašto tarybos posėdžiai, menininkų pagerbimo vakarienė; L. Namuose taip pat buvo knygų paroda ir tautinių suvenirų kioskas.
Front view of Lithuanian Home in Adelaide.

Lietuvių Dienų vadovai posėdžiauja: Juozas Lapšys, Vl. Radzevičius, G. Vasiliauskienė, K. Pocius. Prezidiumo nariai, Adelaidėje pravedę 1968 m. Australijos Lietuvių Dienas.
Leaders of Australia's Lithuanian Days during a meeting.

Šv. Kazimiero koplyčia ir L. K. Centras Adelaidėje. — Čia vyko sportininkų pamaldos ir Lietuvių Dienų iškilmingos pamaldos; čia buvo įrengta foto paroda.
St. Casimir's Chapel and Lithuanian activities Center in Adelaide.

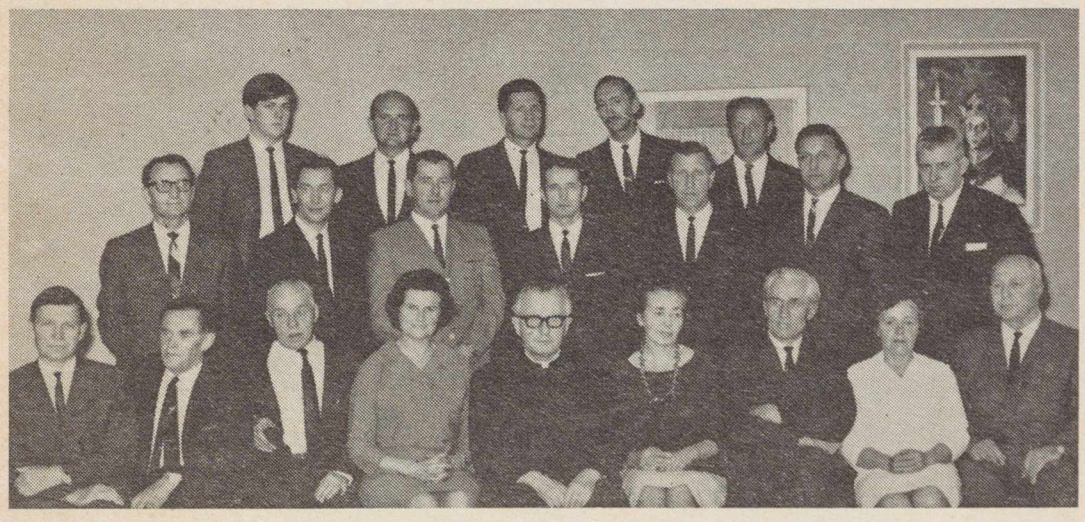

Australijos Lietuvių Dienų 1968 m. komitetas. — I eil. (sėdi, iš kairės): J. Lapšys, prez. pirm., Vl. Radzevičius, prez. sekr. ir informacijos sekcijos ved., P. Andriušis, literatūros vakaro organizatorius, G. Vasiliauskienė, prezid. narė ir jaunimo koncerto organizatorė, kun. A. Kazlauskas, pravedęs pamaldas, B Lapšienė, taut. šokių vad.. V. Šimkus, dainų šventės vad., R. Bajorūnienė, maitinimo sekc., K. Pocius, LD prez. iždininkas; II eil.: P. Gasiūnas, P. Launikaitis, G. Ragauskas (svečių priėmimo kom. nariai), V. Bielskis, Liet. Namų atst., J. Jaunutis, sporto, J. Donela ir V. K. Vanagas; III eil.: A. Radzevičius, stud. suvaž. org., V: Opulskis, skautų atst., S. Urnevičius, sporto, J. Neverauskas, teatro, V. Vosylius, foto paroda. (Trūksta Č. Zamoiskio, Adelaidės ap. vald. pirmininko, Lietuvių Dienų šeimininko, ir I. Pocienės, meno parodos org-rės).
Australia's 5th Lithuanian Days Committee.

Vl. Radzevičius, šiam Australijos LD numeriui sutelkęs visą medžiagą. Rengimo komitete buvo informacijos sekc. vedėjas; Australijos Lietuvių Dienų Adelaidėje prezidiumo sekretorius.

Vl. Radzevičius who has led the information service and compiled the materials for this Australian, issue.

Adelaidės Lituania choras, padainavęs B. Budriūno kantatą "Tėviškės namai"; solo partijas atliko G. Vasiliauskienė ir G. Kalpokas; dirgentas V. Šimkus.

Kantatos atlikimas — didelis žingsnis į priekį. Dabar jau ir kiti Australijos chorai rengiasi didesniems dalykams; pati Lituania rengia naują kantatą.

Poetas Juozas Mikštas.

Literatūros ir Dainos vakaras

Šios rūšies parengimai Australijos Lietuvių Dienose yra pilnai įsipilietinę. Tuo tarpu, kai pirmoji dalis — literatūra — keičiasi tik kūrėjais, antroji beveik kiekvienoj šventėj yra vis kitokios apimties ir charakterio: šioje dalyje yra dalyvavę dainininkai solistai, įvairūs instrumentalistai, aktoriai.

Adelaidėje vykusiose V-se Lietuvių Dienose prie pavienių menininkų reikšmingai prisijungė Adelaidės Lituania choras, atlikdamas Br. Budriūno kantatą "Tėviškės namai" (Žodžiai Bern. Brazdžionio).

Iš literatų, dalyvavusių šio vakaro programoje, plačiausiai žinomas beletristas Pulgis Andriušis, savo originaliais prozos veikalais (apysakomis ir romanais) laimėjęs skaitytojų ir kritikos pripažinimą. Jis žinomas ir literatūros vakarų dalyvis, važinėjęs su kitais kolegomis po Vokietijos lietuvių kolonijas, o pernai atlikęs literatūros tūrą Jungtinėse Amerikos Valstybėse (kartu su Bern. Brazdžioniu, Antanu Gustaičiu ir Stasiu Santvaru). Šiame vakare jis paskaitė feljetoną Aš — pasaulio lietuvis".

Antras nuolatinis šios rūšies vakarų dalyvis yra poetas Vincas Kazokas, daugeliui australiečių žinomas kaip savaitraščio "Mūsų Pastogė" redaktorius (nuo 1961 metų). Poezijos knyga "Sapnų pėdomis" jis debiutavo 1953 m.

Juozas Mikštas Šilainis, pradėjęs spausdintis Vilniaus spaudoje prieš 40 metų, pasirašinėdamas J. Karvelio slapyvardžiu. Apsigyvenęs Australijoje, bendradarbiauja vietos spaudoje Juozo Mikšto slapyvardžiu. Spausdindamas humoreskas ir eiliuotus feljetonus pasirašinėja vėl kitais slapyvardžiais (Gervazas Maukelė, J. Bušodilgis, Strepalas Plepalas.).

Ketvirtoji žodžio programos dalyvė — M. Malakūnienė, kol kas daugiau pasireiškusi tik savo kolonijoje.

(Kai ką iš jų kūrybos, skaitytos vakare spausdiname sekančiuose LD-nų puslapiuose *Red.*).

Muzikinėje vakaro dalyje buvo G. Vasiliauskienės ir G. Kalpoko dainų solo ir N. Masiulytės piano solo. Lituania choras, diriguojamas V. Šimkaus, atliko Br. Budriūno kantatą "Tėviškės namai"; solo partijas dainavo G. Vasiliauskienė ir G. Kalpokas.

Kantatą paliko neišdildomą įspūdį. Apie ją "M. Pastogėj" rašoma: "Muziko V. Šimkaus ir Lituania choro duoklė Jubiliejiniams Metams, o dabar ir Lietuvių Dienoms — kantata "Tėviškės namai" — yra ir pasiliks dideliu kultūriniu įnašu, kuris darys įtakos į lietuviškos dainos kilimą visoje Australijoje. Tie ženklai jau buvo pastebimi ir pačioj Dainų Šventėj". ("M. Pastogė", 1969.I.20.).

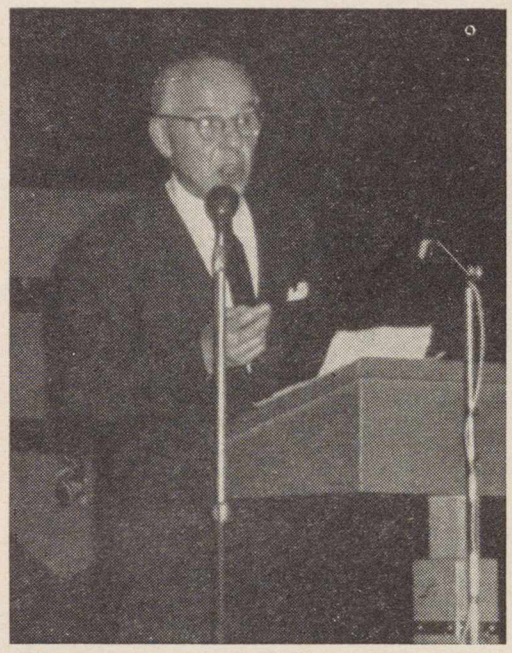

Rašytojas Pulgis Andriušis skaito feljeoną "Aš — pasaulio lietuvis". (žiūr. šio nr. 10 psl.).

Adelaide's choir and the soloists and authors who starred in the Evening of Literature and Song (pages 8 and 9).

Solistė G. Vasiliauskienė dainuoja solo; prie rojalio Nemira Masulytė.

• *Poetai, dalyvavę Australijos Lietuvių Dienų Literatūros ir Dainos vakaro programoje, 1968 m. gruodžio 27 d., Australia Hall.*

JUOZAS MIKŠTAS

Nerami širdis

Ar ją nerimas prisotins,
Ar staiga ją pražudys, —
Ji nepaiso, ji — beprotė,
Ji — gyva, maža širdis.

Tamsią naktį ji klajoja,
Beieškodama dienos.
Dieną ją naktis vilioja
Burtais laimės šypsenos.

Vasarą žiemos ji ilgis,
Žiemą — vasaros gėlių.
O visur tik želia dilgės
Iš sapnų nerealių.

Žemėj jūrą ji svajoja,
Jūroj — žvalgosi kalnų,
Kurdama nebūtą rojų
Iš užgesusių dienų.

Radus meilę išsvajotą,
Ieško ilgesio, kančios,
Ir, pavergus klusnų protą,
Pradeda vėl nuo pradžios...

Ak, bičiuliai, mielos draugės,
Nesipiktinkit manim,
Juk, su nerimu suaugęs,
Gyvenu vien tik širdim.

Vaizdas nuo kalnų

Žvelgiu į Adelaidės miesto panoramą,
Žvelgiu nuo saulėje paskendusių kalnų,
Ir nesuprantu, ką man medžių lapai šlama,
Tiktai žinau, kad praeitim čia gyvenu.

Šiandien esu apsvaigęs ne nuo seno vyno
Ir ne nuo įspūdžio pašėlusiai gilaus.
Tad kas, vai kas dabar mane čia taip svaigina
Ir kas čia sunkią galvą prie širdies priglaus?

Ak, niekas, tik įkaitusių uolų pašlaitės
Man skaudžiai primena, kur aš esu.
Ir vandenyno vingis, švelniai išsiraitęs,
Iš tolumos prabyla ilgesio balsu.

Tai gal vien tik šis balsas taip mane svaigina,
Kaip muzika alpi egzotinių salų.
Atskrenda vėjas nuo bekraščio vandenyno,
Tik negaivina jis apsnūdusių uolų.

Žvelgiu į Adelaitės miesto panoramą;
Jinai pietų rimties ir saulės kupina.
Čia ilsisi laivai, pasiekę uostą ramų,
Deja, ne man džiugiai čia šypsosi diena.

VINCAS KAZOKAS

Aklieji

Gerai, kad mes tavęs nematom,
Gerai, kad tu išleidai mus aklus.
Ir tik aukštyn nukreipę vyzdžius negyvus
Mes klaidžiojam po begalines platumas
Dangaus erdvių juodų
Ir juokiamės. Ir tūkstančiais vardų
Tau kalbame: — Ar tu,
Ar tu matai, kokie mes esame laimingi,
Ir kaip išdidūs, nors akli!
Ir amžinos šviesos kaitriajam troškuly
Įkaitinam tamsoj sustingusias
Savas akis: tada jos spindi saulėmis,
Tada jos nušviečia erdves
Ir toliuos uždega žvaigždynus.
O mes, tavos šviesos niekuomet nepažinę
Savajam aklume
Susikuriam svaigius sapnų pasaulius
Ir gundom jais tave —
Ateik ir būki aklas kaip ir mes!

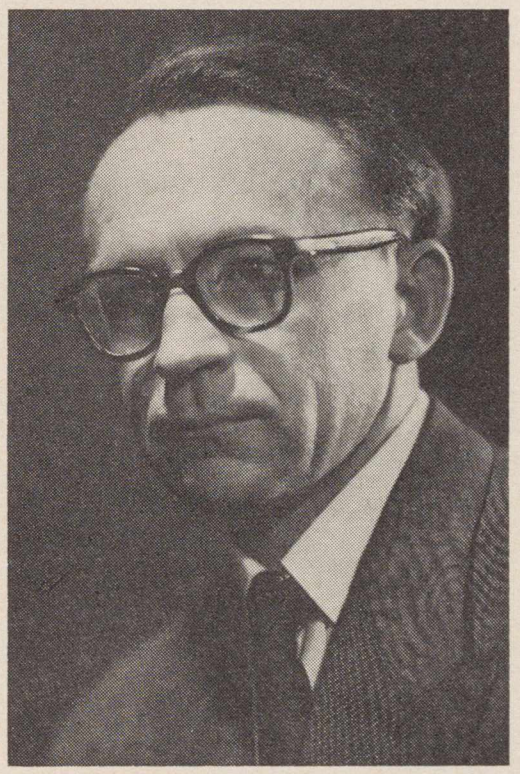

Poetas Vincas Kazokas, "Mūsų Pastogės" savaitraščio redaktorius.

Paskutinis don Kichoto žodis

Žinau, kad aš netrukus mirsiu,
Ir jau nebeturiu jėgų pakelti skydui,
Kad prisidengčiau juo nuo mirtinojo kirčio.
Ir juo labiau ne jūs, kuriems šituos žodžius
Be ne mirtis yra tikroji nugalėtoja, [skiriu,
Nors tariatės įveikę silpnumo valandoj mane,
Priversdami prisipažinti baprotybei — — —

Jūs skelbiate, kad aš kovojau su malūnais,
Su kaimenėm avių, su vyno ir vergų pirkliais,
O smuklėse paslydusias mergas
Palaikęs aš tauriausiom karalaitėm — — —

Ak, gera juoktis jums dabar, kai mano rankos
Jau nebevaldo kardo ginti tiesai,
Ir mano ietis, lūžusi pusiau, kuria galėčiau
Nusmeigti šlykščią jūsų veidmainystę.

Pradėjau gerą kovą: už garbę, gėrį, tiesą,
Už idealą, kurio jūs niekad nepažinot,
Ir, prisiekiu skaisčiąja Dulcinėja,
Aš amžiais liksiu pavyzdžiu visiems,
Kurių net jokia pašaipa negąsdins
Ir kurie tęs pradėtą mano žygį — — —

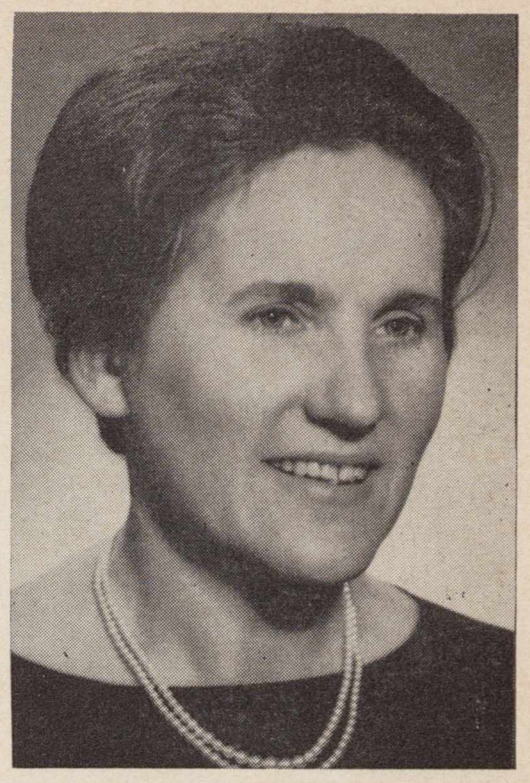

M. Malakūnienė

M. MALAKŪNIENĖ

Esu žmogus

Aš ateinu nuo Nemuno,
Nuo Šešupės ir nuo Minijos krantų...
Ir skausmą savąjį, kaip vėliavą,
Aukštai iškėlęs,
Pasaulio sąžinei padėt po kojų
Aš dvidešimt jau metų
Su viltimi didžia kantriai nešu...
  Bet kai sustoju
Prie didžiųjų josios durų,
Kai aš beldžiuos,
Kai maldauju ir šaukiu:
— Atverkite duris!
— Išleiskit mano saulę! —
Manęs negirdi ir nepažįsta...
Ir sudraskyto mano rūbo
Niekas nepamena!
Tik mandagiai, pravėrę mažą durų plyšį,
Retkarčiais kas nors paklausti dar išdrįsta:
"Who are you? Who are you???"
— *Esu žmogus!*
Esu žmogus palikęs gimtą žemę...
Esu lyg ąžuolas išplėštas
Aš iš jos su šaknimis,
Kurios čia niekad neprigis!
  Ir ne dievų valia likimą šitą
Mano tautai lėmė —
Padarėte tai jūs visi —
Galingi tarpe galingųjų!
  Tai jūs išstūmėt mus iš šilto lizdo,
Tai jūs, atėmę žmogaus vardą,
Mus pavadinote Di-Pi!..
  Esu žmogus!
Esu mažos ir jūsų užmirštos
Ir sutryptos tautos sūnus!
Esu žmogus aš be namų...
Ir kaltinu aš jus,
Ir į pasaulio sąžinę
Šiandieną aš kreipiuos —
Ir padedu aš skausmą savąjį
Jai dovanų...
— Nevarykite manęs nuo savo durų!
— Nesakykite, kad pervėlai čia ateinu!
— Esu žmogus pasaulio džiunglėse paklydęs!
— Esu žmogus nuo Nemuno,
Nuo Šešupės ir nuo Minijos krantų, —
Ir šitoj žemėj nuostabiai didžioj
Numirti vietos neturiu!

PULGIS ANDRIUŠIS

Aš-pasaulio lietuvis

Pasirodo, pasaulinis seimas truputį skiriasi nuo mano vietinės bendruomenės: kai pas mus prasideda rinkimai į naują valdybą, tai tautiečiai, net nespėję pasigriebt kepurių, bėga pro duris per dvi mylias neatsigręždami atgalios, sakytum, juos vytųsi iš paskos badas, maras ir ugnis. Ir grįžta atsiimti kepurių tiktai tada, kai jau valdyba gatavai išrinkta. O gi pasauliniame seime lietuviai sėdi iš eilės tris dienas pasismaguriaudami viltimis, kad juos išrinktų bent į mandatų komisiją, ką jau bekalbėti apie kitus riebesnius ir stambesnius organus!

Taip aš, kaip niekingo pasaulio užkampio apylinkės delegatas ir neskubėjau iš aedromo i seimo posėdžius, nusprendęs prieš tai patogiai įsivietinti pas ne perdaug turtingą ir ne perdaug varganą draugą Niujorke, kol bus renkama valdyba ir mandatai.

Vienoj rankoj laikydamas kelionmaišį, antroje knygutę su adresais, išklydau į nemažą Niujorko miestą.

Pirmasis pagal eilę surastas namų numeris buvo prikabintas prie dailios mūrinės pilaitės. Besibeldžiant išėjo mano draugas, prancūzų zonoje mitęs avižiniais dribsniais ir kūną dengęs Balfo skudurais.

Apsikabinom, apsiverkėm ir pro džiaugsmo ašaras jam sakau apsidairęs:

— Tai bent nameliokštis, vai jergutėliau!

— Nameliokštis? — piktybiniu vėžiu paraudo mano draugas. — Jeigu mano rezidencija tik nameliokštis, tai tau nėra ko čia ieškoti, sudiev!

Sakau, dabar, nuvažiavęs pas kitą draugą, girsiu viską iš eilės, ar tai iš laužo pirktą mašiną, ar ant vištos kojų pirkelę negrų priemiesty, girsiu bendrai ir atskirai, gyvą ir negyvą, veiksnį ir pusveiksnį, veikėją ir nusiveikusį.

Taip apmąstydamas atbirbiu autobusu pas pažįstama iš Dillingeno stovyklos laikų Vokietijoi. Galima sakyti, su juo buvom sielos dvynukai, iš to pačio kaušelio srėbdavom degtinę, prieš tai užbrėždami nagu iki kur kiekvienam nugertina.

Pasirodo, tas mano sielos dvynukas gyvena ne rezidencijoj, bet lentom apmuštoj pirkelėj, kuri laikosi ne ant pamatų, o ant garbės žodžio.

Dilingeniškis mane sutiko išskėstu glėbiu, kuo turėjo apkrovė stalą, žmona jau kloja lovą balčiausiais baltiniais.

Po kelių stiklinaičių, apžvelges aplinkybes, sakau:

— Broliukas, taigi būsi tokią jaukią rezidenciją prisigyvenęs, kad tave kur špokas!

— Ka? Rezidenciją? — šoka sielos dvynukas iš krikštasuolės, net stiklelis išsipylė ant šaltienos. — Žinau, norėjai pasakyti ne rezidenciją, bet špokinyčią, atsibaldei iš kažkokių pasaulio galilaukių, ir, dar nesušilęs kojų, jau šaipaisi iš mano pastogės!

Po to kreipėsi į savo žmoną:

— Elzbiečiuk, nuimk paklodes ir marškas, šitas svieto šaipūnas pas mus nenakvos! Ir jeigu jisai rytoj, kai išeisiu į darbą, vėl prisistatys, paskambink policijai.

Toliau bestudijuodamas užrašų knygutėje adresus, pralenkiau visus tuos, kurie augina vaikus, bijodamas įsipinkliuoti į lietuvybės išlaikymo sūtemas, taip pat praleidžiau priešingos pasaulėžiūros pažįstamus, idant neatsinaujintų ideologinės žaizdos, išbraukiau bendradarbiautojus su maskolberniais, kad neįšnekėtų manęs eit su velniu riešutauti ir grįti namo be riešutų ir be maišo.

Ir taip pavyko pagaliau įsivietinti bevaikėje, nepasaulėžiūrinėj, nebendradarbiautinėj, išgeriančioj šeimoj pas pažįstamus iš prancūzų zonos. Gyriau jų namus ne perdaug, ne permažai, pataikęs į patį vidurį.

Bet čia suklupau ant šuniuko. Jų salione ant kilimo strapaliojo toks neaiškios kergsenos ciuciukas su rožiniu kaspinėliu pakaklėj.

Norėdamas pasirodyti atskridęs iš civilizuoto krašto, ėmiau glostyti šunėna paplaukiui ir šnekinti rinktiniausiais žodžiais:

— Ciuciukas, kvietkeli tu brangiausias!

Ir vis giriu jo veislės poniškumą, loties muzikalumą, pavizginu jo garbanotą uodegaitę.

Ir jūs manote, šeimininkams patiko toks mano šunuodegavimas?

Šeimininkė ėmė geltonuoti, paskui žaliuoti ir, pagaliau, raudonuoti, — visom trim tautinėm spalvom reiškė pasipiktinimą, o jos vyras ir sako:

— Prašau nekalbėti su mūsu šunim lietuviškai, ba jam sugadinsi anglišką akcentą!

Šeimininkė griebė gėbin šunelį, bučiavo ir guodė tokia darkyta anglu kalba, jog džiaugiaus dūmęs su kelionmaišiu į gatvę.

Niujorko laikrodžiai jau rodė gerokai po vidurnakčio, nemandagus metas prašvdintis į nakvynę, švietė mėnulis, gi žiūriu, čia pat Centrinis Parkas. Pakvipo žalienom, pasimetu pakrūmėn kelionmaišį kvailai galvai pasidėti, užsikloju skrybėle ir užmiegu akmens miegu.

Nežinau, kaip ilgai buvau dėjęs į akį, kai staiga mane pažadino šlamėjimas krūmuose. Žiūriu iš po skrybėlės, laukdamas policininko lazdos ar gangsterio dvivamzdžio. Va, toks prakaulus vyras, iškepęs saulėje, languotais marškiniais, renkasi sau guolį. Iš po skverno išsitraukia ilgą peilį, per vidurį riestą kaip janičarų kardas, blyksteri mėnesienoj balti ašmenys. Po to vyra atšoksta kelis žingsnius atgal, atsivedėjęs sviedžia savo kindžalą į medį, jis taip ir prilimpa prie kamieno.

Paskui ant peilio pasikabina savo plačią skrybėlę, kaklaraištį ir, pasiklojęs pundus, sudrimba žemėj piktai bambėdamas:

— Karamba, o karamba...

Priešmirtinio prakaito išpiltas, girdžiu, peilininkas prašneka lietuviškai:

— Velnias mane sugundė pas draugą apsinakvojus išsiimti peilį ir jį įsmeigti į durų adveriją, būčiau dabar sau ramiai miegojęs minkštuose pataluose, karamba! Išmetė laukan kaip banditą!

— O, tautietis iš Pietų Amerikos, — surikau po viso to teroro, — būsi taip pat atvažiavęs į pasaulio seimą!

— Būsiu! — atsakė spausdamas man ranką.

Tuo tarpu po kitu krūmu kažkas per miegus, lyg piaunamas, rėkti:

— Mamma mia, mamma mia!

Pažadinę jį konstatavom, jog tai Italijos lietuvis, išmestas iš naktigulto lietuvių vienuolyne už tai, kad nemokėjo angliškai poterių kalbėti. Toliau ištraukėm iš krūmų dar Vokietijos lietuvį, kurį šeimininkai išmetė už tai, kad po pietų, išsiėmęs škarbonę, paprašė duoti auką Šešioliktosios Vasario gimnazijai.

Visi susikraustėm po vienu bendru krūmu ir, saugodamies nuo šaltos nakties rasos, pasikloję seimo statutus, reguliaminus bei rezoliucijas, saldžiai ant jų užmigom, įrodydami, kad ir jos gali būti kai kam reikalingos.

Feljetonas skaitytas Australijos Lietuvių Dienų Literatūros Vakare Adelaidėje.

TAUTINIAI ŠOKIAI

Tautiniai šokiai Australijos Lietuvių Dienose dar neturi nusistovėjusios vietos. Kartais jie jungiami prie atidarymo iškilmių (dažniausiai), kartais sujungiami su kitom tautinių pasirodymų šakom , pvz. pavienių chorų koncerte. Ir pastarosiose Dienose jie buvo prijungti prie iškilmingo Liet. Dienų atidarymo Forestville stadijone, kuris gerai žinomas Amerikos lietuviams krepšininkams. (Toje salėje jie suplieke Australijos krepšinio meisterį).

Penkiems jungtiniams šokiams Krašto Kultūros Tarybos tautinių šokių sekcijos seniūnė p. B. Lapšienė išleido į aikštę 100 jaunuiu šokėjų, kuriuos sudarė dvi Melbourno tautinių šokių grupės, viena Adelaidės ir viena Sydnėjaus. Buvo "be atsikvėpimo" sušokta Suktinis, Sukčius, Šustas, Kalvelis ir Subatėlė.

"Mūsų Pastogėje" (1969.I.13.) prisimenant atidarymo iškilmes, rašoma: "Švelnų lietuviško tremties gyvenimo atsinaujinantį pavasarį kartu su visos Australijos lietuviais, užplūdusiais Forestville stadijona, pergyvenau kaip tik Lietuviu Dienu atidarymo iškilmėse. Pavasario žaluma ir švelnuma į stadijono aikštę atnešė šimtai jaunimo, gražaus lietuviško jaunimo, susijungusio į sporto klubus ir tautinių šokių grupes.

Pasigėrėtinu tikslumu ir vikrumu šimtai jaunimo per kelias minutes išsirikiavo erdvioe krepšinio aikštėje. Ji visa iš karto pražydo margaspalviais žiedais, tarsi lietuviško pavasario lanka prieš šienapnūtę."

Tautinių šokių grupės čia pražydo margiausiais žiedais. Jos jau papankamai subrendę pasirodyti atskirai.

Būsimose Lietuvių Dienose, kurios numatytos Melbourn po dviejų metų, jau projektuojama rengti atskirą tautinių šokių festivalį.

Bronė Lapšienė, Australijos Krašto Kultūros Tarybos šokių sekc. seniūnė, visose L. Dienose organizavusi jungtinius taut. šokių pasirodymus. Sydnėjaus taut. šokių grupės: vyresnieji ir parapijos jauniai.

Adelaide and Melbourne groups of folk-dancers and their leader at combined performance, B. Lapšienė.

Adelaidės tautini šokių grupė.

Abi Melbourno l. taut. šokių grupės — Klumpakojis ir parapijos grupė. Kairėj (tamsia suknele) parap. gr. vadovė H. Statkuvienė; vidury — "garbės šokėjas" G. Kalpokas (tamsiu drab.), jo kairėj — Klumpakojo vadovas A. Šimkus.

Sydnėjaus taut. šokių grupės: vyresnieji ir parapijos jauniai.

Studentai V. Neverauskas ir Jūratė Vitkūnaitė nešioja programas.

Lietuviškos vestuvės. Jaunosios paruošimas. Atlieka Melbourno jaunimas.

E. Karazijienė, "Lietuviškų vestuvių" teksto autorė.

tacija "Marcelės nuodėmė". Ją ruošė Sydnėjaus kultūrininkė A. Saudargienė, o muziką pritaikė M. Umbražiūnienė. Šiam vaidinimui Saudargienė sudarė specialų jaunųjų teatrą, kuris, talkininkaujant šokėjams ir Sydnėjaus Meno Ansamblio dainininkams, nešė visą pasirodymo naštą.

Į pynių tarpus buvo įjungti stipresnieji instrumentalistai — Geelongo akordeonistė M. Manikauskaitė, Sydnėjaus pianistė R. Asevičiūtė, Hobarto pianistė J. Kantvilaitė ir Adelaidės Kubilių šeimos trio: Gintaras, Linas ir Rasa (piano, smuikas, violončelė).

JAUNIMO KONCERTAS

Anksčiau buvusiose Australijos Lietuvių Dienose Jaunimo Koncerto programą atlikdavo pavieniai jaunuoliai instrumentalistai ir dainininkai, suvažavę iš visų Australijos lietuvių kolonijų.

Praėjusių metu jaunimo koncerto branduolį sudarė trys specialios pynės — daina, muzika, šokis ir žodis.

Adelaidės jaunimas, vadovaujamas G. Vasiliauskienės ir režisieriaus J. Neverausko, paruošė savo pynę "Paparčio žiedas", kurioje be tautinių šokių kaip solistai pasirodė — adelaidiškis baritonas Augis Zamoiskis, kylanti balerina Vida Brazauskaitė (ji gavo stipendiją baletui studijuoti) ir akordeonistas Leonas Vasiliūnas.

Melbournas, pasitelkęs abi tautinių šokių grupes, pateikė fragmentą iš lietuviškų vestuvių. Prie jų su dainomis prisijungė ir jų pasididžiavimas — baritonas G. Kalpokas. Vestuvių fragmentą parengė dvi energingos Melbourno kultūrininkės — H. Statkuvienė (režisūra) ir E. Karazijienė (tekstas).

Sydnėjus atėjo su originalia Vinco Krėvės "Silkių" interpretacija "Marcelės nuodėmė". Ją ruošė Sydnėjaus kultūrininkė A. Saudargienė, o muziką pritaikė M. Umbražiūnienė. Šiam vaidinimui Saudargienė sudarė specialų jaunųjų teatrą, kuris, talkininkaujant šokėjams ir Sydnėjaus Meno Ansamblio dainininkams, nešė visą pasirodymo naštą.

Į pynių tarpus buvo įjungti stipresnieji instrumentalistai — Geelongo akordeonistė M. Manikauskaitė, Sydnėjaus pianistė R. Asevičiūtė, Hobarto pianistė J. Kantvilaitė ir Adelaidės Kubilių šeimos trio: Gintaras, Linas ir Rasa (piano, smuikas, violončelė).

I. Momentas iš lietuviškų vestuvių pastatymo.

II. Scena iš Adelaidės jaunimo statyto "Paparčio žiedo" (Tekstas Pr. Pusdešrio).

Scena iš Sydnėjaus jaunimo inscenizuotos V. Krėvės apysakos "Silkės", pavadintos "Marcelės nuodėmė".

H. Statkuvienė, "Lietuviškų vestuvių režisierė.

Youth concert with performers of Lithuanian Marriage Ceremony (1rst above and bottom left); of "Blossom of the Fern" (II) and of an inscenization of "Herrings" (also bottom next page).

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SPORTO ŠVENTĖS

Kartu su Australijos Lietuvių Dienomis gruodžio 27–31 Adelaidėje vyko XIX-ji Australijos lietuvių sporto šventė. Dalyvavo visi aštuoni Australijos lietuvių sporto klubai: Adelaidės Vytis, Bankstowno Neris, Canberros Vilkas,Geelongo Vytis, Hobarto Perkūnas, Melbourno Varpas, Pertho Neris ir Sydnėjaus Kovas. Krepšinio, tinklinio, lauko teniso, stalo teniso ir šachmatų varžyboms šie klubai bendrai turėjo sutelkę 260 jaunų sportininkų ir vadovų.

Pirmosios Australijos lietuvių krepšinio pirmenybės, iš kurių palaipsniui išsirutuliojo metinės sporto šventės, buvo suorganizuotos 1950 m. Melbourne. Tai padarė žinomas krepšinio veteranas L. Baltrūnas. Rungtynėse dalyvavo tik keturi sporto klubai – Adelaidės, Canberros, Melbourno ir Sydnėjaus.

Nuo to laiko tradicinis sportininkų sąskrydis, populiariai vadinamas sporto švente,, iš metų į metus auga ir gyvėja. Metinės sporto šventės vyksta didesniuose lietuvių centruose: Adelaidėj, Geelonge, Melbourne ir Sydnėjuje eilės tvarka. Sportininkai ypatingai džiaugiasi toliausiai nuo kitų kolonijų esančiais klubais: Pertho (Vakarų Australijoj), ir Hobarto (Tasmanijos sa[illegible]. Nežiūrint atstumų, šie klu[illegible] visomis išgalėmis stengiasi isijungti į metines sporto šventes. Šias pastangas įvertindamas sporto klubu suvažiavimas nutarė duoti Perkūnui suorganizuoti 1971 m. sporto šventę pas save Hobarte.

Per 19 metų Australijoj lietuviškoji sporto veikla gerokai išaugo ne tik klubų skaičiumi, bet ir sporto šakų apimtimi bei pačiu sportuojančių jaunimu.

Pajėgumo atžvilgiu ligšiol pirmauja Adelaidės Vytis. Visose sporto šakose pajėgus Melbourno Varpas, o Sydnėjaus koviečiai pasirodo kietais varžovais pas save ruošiamose šventėse. Geelongo Vytis pajėgus visose krepšinio varžybose. Pertho Neris visada užima prizinę vietą vyrų krepšinyje. Hobarto Perkūnas – vyrų stalo teniso tvirtovė. Canberros Vilko krepšininkus atstovauja jau vien Australijoj gimęs prieauglis.

Švenčių metu sudaromos krepšinio ir tinklinio rinktinės, kurios sungtyniauja su australais arba kitų tautybių rinktinėmis. Šiemet balandžio 25-26 dienomis Adelaidėje ruošiama pirmoji Australijos pabaltiečių olimpiada, kur jėgas išbandys vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių krepšinio bei vyrų ir moterų tinklinio rinktinės.

Australijos lietuvių sporto klubų vadovybės kiek galėdamos stengiasi sutelkti ko daugiau jaunimo, nes toks subūrimas padeda glaudžiau susirišti su visu lietuvišku kamienu. Pastangos nenueina niekais. Naujo kraujo į Australijos liet. sportinį judėjimą įliejo 1964 m. vizitavusi JAV-ių Lietuvių krepšinio rinktinė. Vietos lietuviai vėl svajoja apie antrą panašų vizitą.

R. S.

Adelaidės Lietuvių Studentų valdyba. Lietuvių Dienų proga ji suorganizavo ir pravedė metinį Australijos lietuvių studentų suvažiavimą, kuriame dalyvavo per 100 studentų iš Melbourno, Sydney, Canberros, Pertho ir Adelaidės.

Sėdi iš kairės: K. Pacevičiūtė, sekr., N. Balaitytė, narė, K. Baškutė, ižd.; stovi: Algis Radzevičius pirm., Algis Grebliūnas, narys.

Leaders of the Lithuanian Students, Adelaide (above, rigt); and leaders of the Lithuanian Pyhsical Culture Association.

Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjungos (ALFAS) valdyba (iš kairės): R. Sidabras, ižd., S. Urnevičius, pirm., A. Skiparis, sekr.

ALFAS-ga yra vyriausias sporto švenčių organizatorius.

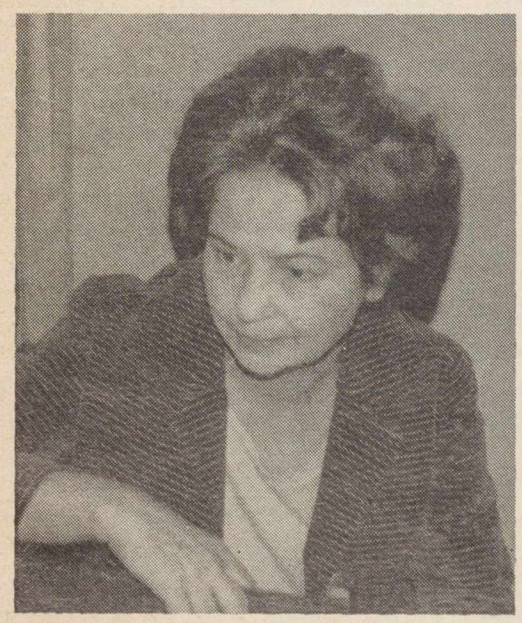

A. Saudargienė, "Marcelės nuodėmės" režisierė.

Jaunimo koncerto dalyviai.

I. Kairėj, viršuj —Adelaidės "Paparčio žiedo" vaidintojai su savo vadovais: G. Vasiliauskienė ir J. Neverauskas šonuose; į dešinę nuo Vasiliauskienės — jaunas baritonas Augis Zamoiskis.

II. Dešinėj — Kubilių šeimos trio — Linas, Rasa, Gintaras — violončelė, piano smuikas.

III. Apačioj — Sydnėjaus jaunimo vaidintojai, pastatę "Marcelės nuodėmę"; ketvirta iš kairės — A. Saudargienė.

Jaunimo Koncertą organizavo solistė G. Vasiliauskienė.

Pagrindiniai "Vaivos" veikėjai: kairėj seniūnas Vaivys (J. Jasys), vidury Pajauta, Vaivio žmona. (D. Maželytė), dešinėj — Vaiva ir jos auklė (A. Miliauskienė).

Scena iš "Vaivos" spektaklio — seniūnas Vaivys (J. Jasys), vaišina Perkūną (L. Gerulaitis), užbaigus piršlybas; dešinėje šiekštas (A. Mačiukas).

"Vaivą" scenai pritaikė Paulius Rūtenis. Pastatymas ir režisūra J. Neverausko, dekoracijos S. Neliubšio, kostiumų eskizai E. Pocienės. Muzikos pritaikymas A. Maželio, apšvietimas V. Vosyliaus, kostiumai O. Dundienės, režis. pad. V. Marcinkonytė, administratorius P. Launikaitis.

Staging of the dramatic poem "Vaiva" (two scenes) and leading members of Vaidila theatre, Adelaide.

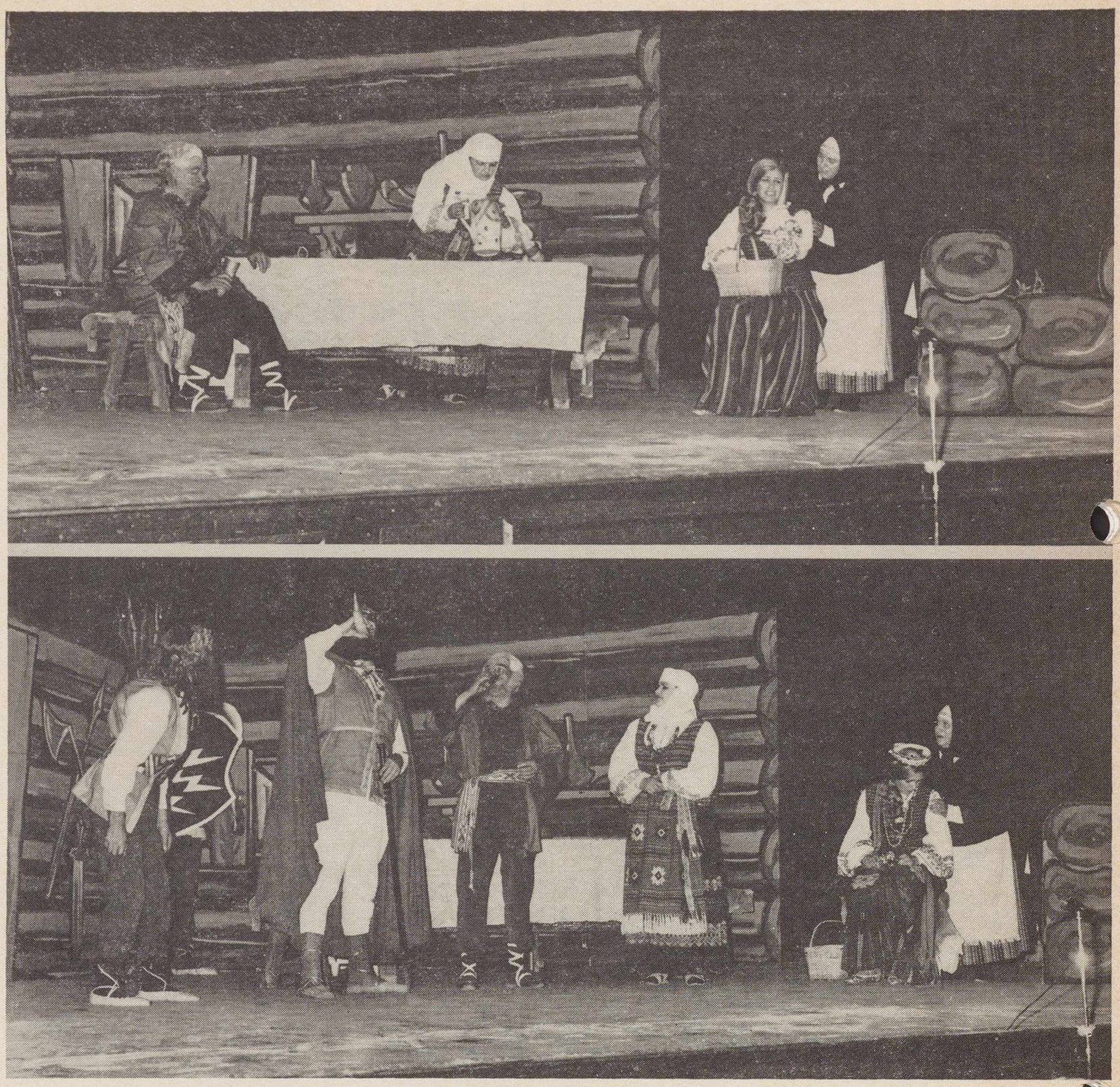

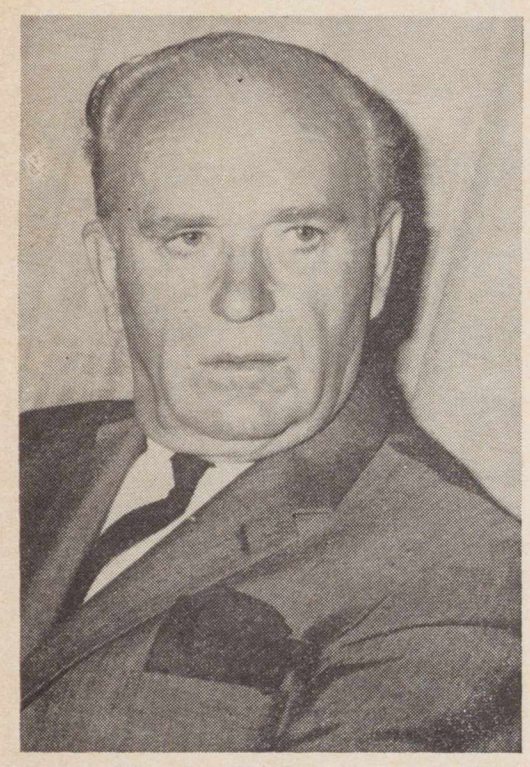

Jonas Venclovavičius, antrass Vaidilos teatro režisierius.

Adelaidės teatro Vaidilos branduolys.

eil. iš k.: A. Grigonis, A. Miliauskienė, P Daugėla, B. Mikužienė, A Gutis, L. Pocienė, J. Neverauskas, režisr., D. Karpienė, V. Straukas; II eil. J. Neverauskaitė, P. Duoba, D. Brazauskaitė, J. Jasys, L. Stalbaitė, A. Petrikas, V. Neverauskienė, A. Mačiukas, D. Maželytė, V. Vosylius; II eil. V. Opulskis, J. Miliauskas, P. Launikaitis, E. Brazauskas.

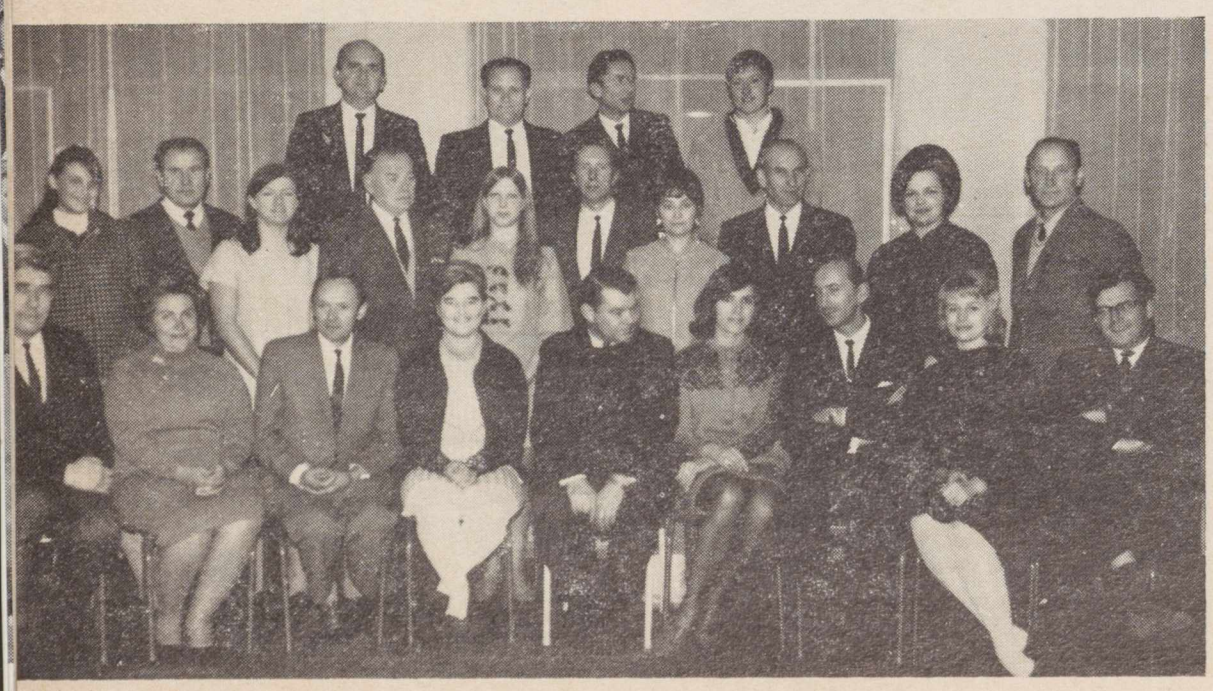

SCENINIAI PASIRODYMAI

Pagal tradiciją į Lietuvių Dienų programą su scenos veikalu įsijungia teatrinės pajėgos tos vietos, kurioje vyksta pačios Dienos. Tik tuo atveju, jei vietoje nė vaidintojų grupės, ji "importuojama" iš kitur.

Ilgą laiką Adelaitė buvo žymi ir savo aukšto lygio sceniniais pasirodymais. Čia jau anksčiau teatro puoselėjimą buvo pradėjęs aktorius ir dainininkas Paulius Rutenis, o vėliau plačiai išvystė buv. Lietuvos valstybės radiofono režisierius Juzas Gučius. Jis buvo suorganizavęs Teatrą-Studiją, kuri davė per 20 premjerų. Tačiau laikui bėgant, Teatro-Studijos aktoriai, tartum sekdami režisierių, pasitraukė " pensiją". Greta Teatro-Studijos tais gerais laikais veikė ir Adelaidės Teatro Mylėtojų Grupė, kuri dabar, prisijungus kelius buvusius Teatro-Studijos aktorius, sudarė naują vienetą, pasivadinusį Vaidilos teatru.

Per pastarąsias Lietuvių Dienas Adelaidėje Vaidila ir davė S. Čiurlionienės trijų veiksmų šešių paveikslų draminę poemą "Vaivą".

Veikalą režisavo J Neverauskas; dekoracijas pieš Stasys Neliubšys; kostiumai — dailininkės Ievos Pocienės.

Būdinga, kad teatro rež. Jonas Neverauskas "Vaivoje" labai sumaniai panaudojo jaunimą ne tik statistų, bet ir eilei pagrindinių vaidmenų. (Teatras turi ir kitą režisierių — Joną Venclovavičių, neseniai grįžusį iš JAV).

Vaidilos teatro dekoratorius Stasys Neliubšys, vyresniosios kartos menininkas, Australia Hall (kur vyko spektaklis) buvo surengęs savo individualinę kūrinių parodą.

ŽMONĖS, DATOS IR DARBAI

LIETUVIŲ DIENOS

Kovas 1969

— Šis "Lietuvių Dienų" žurnalo numeris, kap skaitytojai lengvai gali pastebėti, skiriamas Australijos **Lietuvių Dienoms, įvykusioms 1968 metais Adelaidėje.** Tai jau penktąjį kartą rengiamas panašus Australijos lietuvių kultūrinis įvykis. Ankstesnius įvykius siauriau ar plačiau, žiūrint, kiek medžiagos gaudavom, esame paminėję, bet taip plačiai, kaip dabar, paminime pirmą sykį. Už tą įgalinimą esame dėkingi rašytojui Pulgiui Andriušiui, su kuriuo užmegztas ryšys jau pernai, jį [illegible] prašius paruošti tam reikalui dirvą; ypač dėkojame žurnalistui **Vl. Radzevičiui,** kuris gausiai parūpino fotografinės medžiagos, o taip pat parengė tekstų medžiagą. Dėl vietos ribotumo ne viską galėjome panaudoti, bet manome, kad ir dabar skaitytojas susidarys vaizdą tų didžių visokeriopai turiningų Australijos lietuvių dienų, pademonstruojančių vietos lietuvių kultūrinį gyvenimą ir laimėjimus.

Ačių visiems, kurie talkininkavo p. Vl. Radzevičiui. Atsiprašome, jei ką esame praleidę — tikėkimės, juos ir kitus galėsime atžymėti ateityje.

Mūsų žurnalistai skelbia konkursą dviems šūkiams

Atsimename laisvoje Lietuvoje konkurso būdu parinktą dėl spaudos šūkį: **Laukinis žmogus laikraščių neskaito.** Keistokas tai posakis, bet ilgainiui prigijo.

Dabar Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba nutarė paskelbti konkursą dviem šūkiam dviem aktualiom temom — vienas šūkis turi liesti spaudos kovą dėl Lietuvos laisvės, kitas — dėl lietuvybės išlaikymo. Už geriausius šūkius skiriama po $40 premijos.

Konkursas slaptas: siunčiant šūkius, pasirašyti slapyvardžiu, o savo vardą ir pavardę bei adresą pridėti uždarame voke. Data: š. m. spalio 1 d. Adresas: LžS centro valdyba, Konkursui, 15369 Freeland, Detroit, Mich. 48227.

Naujoji PLB valdyba

— Mirus PLB pirmininkui Juozui Bačiūnui r pasitraukus iš valdybos dr. A. Klimui, į PLB valdybą įėjo kandidatai Aleksas Laikūnas ir dr. Algirdas Nasvytis.

Kovo 15 d. PLB valdybą naujai pasiskirstė pareigomis. PLB pirmininku išrinktas **Stasys Barzdukas,** iki šiol buvęs vykd. vicepirmininku; kiti valdybos nariai yra: **dr. Antanas Butkus** — vykd. vicepirmininkas, **Antanas Gailiušis** — sekretorius ir iždininkas, **dr. H. Brazaitis** — vicepirm. visuomeniniams reikalams, **dr. A. Nasvytis** — PLB kultūros tarybos pirm., **A. Laikūnas** — vicepirm. informacijai, **Milda Lenkauskienė** — vicepirm. jaunimo reikalams, **dr. Vytautas Majauskas** — vicepirm. finansams, **Antanas Rimkūnas** — švietimo tarybos pirm.

Bon Air Motelis

1727 No. Western Ave.
Hollywood, Calif. 90027

Telef. HO 4-4154

Savininkai:
Ignas ir Viktorija Gurčinai

Vėsinami kambariai; kiekv. kambary nemokamai TV ir telefonas; yra kambarių su virtuvėmis; kieme šildomas maudymosi baseinas. Patogus susisiekimas autobusais ir automobiliais.

Išleidžiama prof. Pr. Dovydaičio monografija

— **Prof. Prano Dovydaičio monografiją** paruošti apsiėmė **dr. Juozas Girnus;** leidimo lėšoms telkti sudarytas vajaus komitetas, į kurį įeina Jonas Žadeikis, Dalia Domijonaitytė, Antanas Tauginas. Aukas siųsti adresu: J. Žadeikis, 4162 So. Fairfield Ave., Chcago, Ill. 60632.

Vyresniajai kartai daug aiškinti, kas buvo profesorius P. Dovydaitis, nereikia — ji žino, jog tai buvo viena žymiausių besikuriančios ir jau Nepriklausomos Lietuvos asmenybių — universiteto profesorius mokslininkas, mokslo žurnalų redaktorius, knygų autorius, organizatorus. Organizacija, kuriai jis daugiausia pasidarbavo kaip vienas pradininkų, yra ateitininkai. 1911 metai jis, susitaręs su prelatu A. Dambrausku-Jakštu, "Draugijos" redaktorium, išleido prie to žurnalo priedą jaunimui "Ateitį", išdėstydamas "Ateities" jaunimo ideologijos bruožus. "Ateitis" vėliau tapo savarankišku mokslus einančio jaunimo "ateitininkų" organu.

Prof. Pr. Dovydaitis pirmaisiais rusų komunistų okupacijos metais ištremtas į Sibirą, kur ir mirė kankinio mirtimi.

—Naująją **Amerikos Lietuvių Tarybos (ALTo) valdybą** sudaro: **inž. Eugenijus Bartkus** — pirmininkas, **dr. Pijus Grigaitis** — I vicepirmininkas, kiti vicepirmininkai— **Teodoras Blinstrubas, Povilas Dargis, Juzė Gulbinienė, Jonas Jasaitis,** Emilija Vilimaitė; **dr. Vladas Šimaitis** — sekr., **Leonas Jaras** — protokolų sekr., **Mikas Vaidyla** — iždininkas ir **Jonas Talalas** — finansų sekretorius.

IN MEMORIAM

— Huettenfeldo kapinėse, netoli Vasario 16 d. gimnazijos Vokietijoje, dalyvaujant Vokietijos Lietuvių Bendruomenės tarybos nariams, susirinkusiems tarybos posėdžių, buvo palaidoti **Erdmono Simonaičio** palaikai (pelenų urna).

Erdmonas Simonaitis, Mažosios Lietuvos tarybos pirmininkas Klaipėdos sukilimo metu (1923) ir dabar, taip pat Vokietijos LB tarybos vicepirmininkas ir Vasario 16 d. gimnazijos kuratorijos narys, mirė š. m. vasario 24 d., ištiktas širdies smūgio. Praėjusių metų spalio 30 d. jam suėjo 80 metų amžiaus. (E.)

LIETUVIŲ FONDAS

6643 So. Maplewood Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. 778-2858 (A. c. 312)

Lietuvių Fondas laukia kiekvieno mūsų įnašo — šimto ar tūkstančio. Stokime į fondą su tokiuo įnašu, su kokiuo dabar galime — nelaukime, kada praturtėsime ar kada turėsime "atliekamų" pinigų. Fondas sudaromas ne iš "liekanų", ne iš nereikalingų pinigų, bet iš lietuviškos širdies, iš lietuvybės reikalų supratimo, iš **aukos, kurią lietuvis skiria lietuvybei ir Lietuvai dabar.**

Lietuvių Fondo nutarimai

Kovo 29 d. Chicagoje įvyko metinis **Lietuvių Fondo narių suvažiavimas.** Išklausius LF Tarybos, Valdybos, Investavimo, Pelno skirstymo ir Kontrolės komisijų pranešimai bei susisirinkimo dalyvių diskusijas, tarp kitų priėmė šiuos nutarimus:

— Susirinkimas tvirtina ir užgiria LF vadovybės veiklą, jai reiškia pilną pasitikėjmą finansinių reikalų tvarkyme ir nuoširdžiai dėkoja už atliktus darbus.

— Susirinkimas skatina LF vadovybę bei narius ir toliau intensyviai telkti lėšas, panaudojant ir naujus būdus, kaip pvz. vakarienių rengimo, meninių koncertų su premijom ruošimu ir kt., kad šiais Lietuvių Švietimo ir Šeimos metais greičiau priartėtume prie užsibrėžto vieno milijono dolerių fondo.

— Susirinkimas prašo ir skatina visą lietuvių visuomenę stoti į LF narių eiles ir visur kelti LF istoriškai reikšmingą idėją, nes LF ne tik ateityje duos, bet jau ir dabar duoda didelę paramą lietuviškam švietimui ir visai plačiajai lietuvių kultūrinei veiklai.

AR TURITE ŠIUOS "LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDINIUS?

Gražina Tulauskaitė

Vakarė banga

Lyrika

Aksominiais viršeliais

128 psl., kaina $2.00

Nerima Narutė

RELIKVIJOS

Lyriniai natiurmortai
Viršelio aplanką piešė P. Jurkus
Kaina $2.00

Elena Tumienė

KARALIAI IR ŠVENTIEJI

Poezijos rinkinys
A. Korsakaitės viršelis ir vinietės

Kaina $2.50

VYSKUPAS IR VELNIAS

Ignas Šeinius

Apysakos

Viršelį piešė A. Korsakaitė
Pomirtinis vieno žymiausių senosios kartos rašytojų-beletristų leidinys. Su Juozo Lingio žodžiu apie autorių ir jo kūrybą.
Kaina $3.00

Aleksandras Radžius

PAUKŠČIŲ TAKAS

Eilėraščiai
Viršelio aplankas Pauliaus Jurkaus
Kaina $1.50

Gen. St. Raštikis

KOVOSE DĖL LIETUVOS

Buvusio Lietuvos Kariuomenės vado atsiminimai. I tomas: Gyvenimo audrose (vaikystė ir jaunystė); Kariuomenės vadovybėje. 704 psl.

II tomas: Okupantų priespaudoje; Sudužusio laivo keliais (Vokietijoje ir JAV). 688 psl.

Abu tomai gausiai iliustruoti retomis fotografijomis.

Pirmas tomas išparduotas; II tomo nedidelis egz. skaičius dar yra likęs. Kietais viršeliais — $7.00, minkštais — $6.50.

Šios ir daugelis kitų knygų gaunama

"LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDYKLOJ

4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029

ADMINISTRACIJA RAŠO LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

GARBĖS PRENUMERATORIAI,
sumokėję po $12.00 už 1969 metus:

Wm. M. Bailey, Palo Alto, Calif.
C. V. Sarpalis, Baltimore, Md.

AUKOJO SPAUDAI PAREMTI:

$8.00 — A. Kairys.
Po **$2.00** — B. Kasakaitis, P. Gylys, L. Gudelienė, G. J. Radvenis, M. šimkus, G. Zaborskienė.

Puikus pavyzdys kitiems

— Omahos Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba šių metų pradžioje užsakė "Lietuvių Dienų" prenumeratą 9 studentams, atsiųsdama $72.00 čekį ir studentų adresus.

Tai puikus pavyzdys kitoms LB apylinkėms bei šiaip liet. organizacijoms, iš parengimų gaunančioms lėšų ir norinčioms jų dalį panaudoti liet. kultūros reikalams.

"Lietuvių Dienų" žurnalo komplektai ir kieti viršeliai

LD administracijoje galima gauti senesnių metų LD žurnalo komplektų. Norintieji gali jų įsigyti nominaline kaina. Pašto persiuntimo išlaidas apmoka administracija. LD komplektai neįrišti. Bet kas norėtų, gali gauti ir kietus viršelius komplektams įrišti. Vienas sumanus lietuvis yra sugalvojęs būdą, kaip pačiam "įsirišti" žurnalo komplektus į kietus kolenkoro viršelius.

Tų kietų viršelių, su atspaustu Lietuvių Dienų tituliniu vardu nugarėlėje ir pirmoje viršelio pusėje, galima gauti LD administracijoje. Viršelių kaina, palyginti, labai pigi: tik $2.

— Galima gauti senesnių metų įvairių atskirų LD numerių.

Pasinaudokite proga, kurie norite sudaryti pilnus LD žurnalo komplektus.

Betvarkant administracijos archyvą, yra likę įvairių metų atskirų LD numerių. Asmenys, kurie norėtų gauti atskirų nr., parašykite administracijai ir nurodykite, kokių nr. reikia. Supakavimo ir pašto išlaidoms pridėkite už kiekv. nr. po 10 centų; galite siųsti ir pašto ženklais.

Atsilyginę už įpakavimą ir pasiuntimą, taip pat galite užsakyti senesnių LD numerių lietuviams, gyvenantiems Europoje, Pietų Amerikoje ir kituose ne dolerio kraštuose. Už atsiųstus jūsų $2 administracija pasiųs jūsų nurodytu adresu po 10 įvairių LD egz.

Ta proga galėtų pasinaudoti ir Balfų skyriai bei įvairios kitos labdaringos organizacijos, pasaulio pašaliuose gyvenančius lietuvius aprūpindamos ne tik atliekamu drabužiu, bet ir spauda, kuri jų nepasiekia.

BRAZDŽIONIO POEZIJOS RINKTINEI LEISTI KOMITETAS

knygą spausdinti yra susitaręs su "Lietuvių Dienų" leidykla. Rinkinys jau laužomas į puslapius ir netrukus bus atiduotas spausdinti.

Los Angeles, Calif.

L. BENDRUOMENĖS RADIJO VALANDĖLĖ
Naujai įkurta nuo š. m. vasario 16 veikia Stotis KTYM, banga 1460.
Sekmadieniais 5 — 5 val. 30 min. p. p.
Liet. Radijo valandėlės Klubo pirm. **Stasė Pautienienė,** sekr. **J. Gedmintas,** ižd. **Teklė Šereikienė;** vedėjas **Stasys Paltus.**
3786 Griffith View, Los Angeles, Calif.
Telef. 662-0244.

Baltimore, Md.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"
Girdima Marylande ir Washington, D.C.
Sekmadieniais 10 — 11 val. ryto
per FM radijo stotį WFMM 93,1 mgcl.
Programos vedėjai: **Albertas Juškus,**
4515 Wilmslow Rd., Baltimore 10, Md.
Phone: TUxedo 9-8693;
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore 27, Md. Phone: CIrcle 2-1779

So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ RADIJO VALANDA
Sekmadieniais 11 — 12 val. priešpiet.
AM 1430 klc., FM 107.9 megaciklų
WHIL Boston, Mass. 02155
Petras Viščinis, vedėjas,
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: 586-7209

Bernardo Brazdžionio rinktinės poezijos knyga sudaryta iš 12 jo rinkinių; eilėraščiai dedami chronologine tvarka. Prenumeratorių ir kitų skaitytojų kantrus laukimas bus atlygintas su kaupu: knyga bus puikiai iliustruota, gerame popieriuje atspausta, įrišta į kietus viršelius ir aprūpinta futliaru. Visi mecenatai knygą gaus su autografu.

Norintieji, dar gali užsisakyti: mecenato įnašas $25.00. Komitetas skundžiasi, kad iki šiolei permažai tegauta mecenatų iš Australijos ir Kanados lietuvių.

Mecenato įnašą siųsti: A. Raulinaitis, 1501 Riverside Dr., Burbank, Calif. 91506, išrašant čekį "Brazdžionio Rinktinė" vardu.

Vlikas ir Lietuvos Laisvės Komitetas

sąryšyje su dabar pasireiškiančiais nevienodumais Lietuvos laisvės ir laisvinimo klausimais, taip pat ir bendravimo su Lietuva principiniais bei taktiniais klausimais, sutarė bendrai organizuoti tais klausimais simpoziumą.

Simpoziumas vyks bal. 26 d. 10-20 val. ir bal. 27 d. 10-14 val., 29 West 57th St., 9th Floor, New York City, ACEN patalpose.

ANTANAS F. SKIRIUS

REAL ESTATE — TAX SERVICE
INSURANCE

Jei reikia apdrausti
namus, automobilį, gyvybę ir pn..
pirkti ar parduoti nuosavybę,
Telefonuokite NO 4-2919
arba apsilankykite įstaigoje
4366 Sunset Blvd., Los Angeles,
California 90029.

LIETUVIŲ RADIJO KORP. PROGRAMA
Seniausia liet. radijo programa Naujojoje Anglijeje, veikianti nuo 1934 m. bal. m., vedama **Stepono ir Valentinos Minkų,** girdima **sekmadieniais 1 val. — 1 val. 30 m.**
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: AN 8-0489

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kas rytą nuo pirmadienio iki penktadienio
10 val. — 11 val. priešpiet.
Šeštadienį ir sekmadienį 8:00 — 9:30.
"Vakaruškos" pirmad. vak. 7:00 — 8:00.
Visos programos iš
WOPA stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629
Tel: HEmlock 4-2413.

MARGUTIS
Seniausia liet. radijo programa Amerikoje.
Įsteigta muz. A. Vanagaičio 1928 m.
Kasdien 8 val. — 9 val. vakaro
(išskyrus šeštadienius ir sekmadienius)
Programos vedėjas **Petras Petrutis.**
Transliuojama iš nuosavos studijos
2422 W. Marquette Rr., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: GR 6-2242; GR 6-2271.

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo Prorama
TĖVYNĖS GARSAI
Girdima penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc..
Vedėjas **Juozas Stempužis.**
4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Telef.:: 382-9268.

Detroit, Mich.

LITHUANIAN MELODIES Radijo valandėlė
girdima kiekv. šeštad. 3 val. — 4 val. p.p.
iš Detroito stoties WJLB — 1400 klc.
Pranešėjai: **Patricia Bandza,** tel. 278-3265;
Algis Zaparackas, telef. 549-1982.
Vedėjas **Ralph Valatka.**
1576 Lesure Ave., Detroit, Mich. 48227.
Telefonas: 273-2224.

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE
WQRS-FM stotis. Banga 105.1 mc.
Sekmadieniais 8 val. — 9 val. ryto.
Išlaiko Radijo Klubas.
Klubo pirm. — inž. **Vacys Urbonas.**
17175 Gaylord Ave., Detroit, Mich. 48240
Telefonas: KE 7-9642.
Programos redaktoriai ir pranešėjai:
Jonas Kiščiūnas — 846-4245; **Kazys Gegelis** — 535-6683; **Rožė Ražauskienė** — 278--1353; **Stasys Garliauskas**—TA 6-1385; **Antanas Janušis** — VE 5-8317.

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"
Connnecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė
WBMI - FM 95.7 mc.
Kiekv. sekmadienį 12 val. — 1 val. p. p.
Programos vedėjas **A. Dragūnevičius.**
273 Victoria Rr., Hartford, Conn.
Telefonas: CH 9-4502.

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda
girdima kiekv. šeštadienį 5 — 5 val. p.p.
iš New Yorko stoties WEVD — 1330 klc.
ir 97.9 meg. FM.
Direktorius **Jokubas J. Stukas,**
1016 Schleifer Rd., Hillside, N. J. 07205.

Tel.: 289-6878 (Code 201)
Kultūrinė lietuvių radijo valanda anglų k.
per SETON HALL Un-to stotį WSOU-FM
pirmadienio vakarais 8:05. — 89.5 mg.
Vedėjas **J. J. Stukas.**

"LAISVĖS ŽIBURYS"
Girdima **kievieną sekmadienį**
nuo 2 val. iki 3 val. p. p.
iš WHBI stoties 105.9 FM banga.
Adresas: **Romas Kezys,** 62-15 69 place,
Middle Village, N. Y. 11379.
Telefonas: TW 4-1288.

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa
BENDRUOMENĖS BALSAS
Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p. p.
Kultūrinės apžvalgos, žinios, vietos kronika, muzika ir skelbimai.
Programas tvarko ir praveda
redakcinis kolektyvas.
Rašyti: "Bendruomenės Balsas"
1203 Green St., Phila., Pa. 19123.
Telefonas: PO 5-0932.

Pittsburgh, Pa.

The First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh, Penn.
Pittsburgh, Penn. — WPIT - 730 klc.
Sekmadieniais 12 val. — 1 val. p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir Gertruda Dargiai.
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill R., Pittsburgh, Pa. 15216

Rochester, N. Y.

Kultūrinė lietuviška valandėlė
Sekmadienio rytą 9 val. 35 min. — 10 v.
per WHEC 1460 klc.
Išlaiko Lietuvių Radijo Klubas.
Klubo valdyba: **Pr. Puidokas,** pirm., 580 Wilkins St., (14521); **A. Cieminis,** vicep.; **R. Kiršteinas,** sek. 229 Nester St. (14621); **V. Žmuidzinas,** ižd.; **E. Karklienė, narė.**
Programas praveda valdybos nariai ir šie vedėjai: **O. Adomaitienė, A. Dziakonas, St. Ilgūnas, Br. Krokys, B. Sedlickaitė** ir **D. Šiurlienė.**

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ RADIJO PARTIJA
WBRY, Waterbury, 1590 kilocysles.
Kiekvieną šeštadienio vakarą 6:10—7:00.
Programos vedėjas ir direktorius
John D. Adams (Adomaitis).
5 Harriet Ave., Waterbury, Conn. 06708.
Telefonas: 753-8898.

Montreal, Canada

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS
Kiekvieną šeštadienį 10 — 10:30 val. vak.
CFMB stotis — Banga 1410.
Programos vedėjas **L. Stankevičius.**
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada
Telefonas: 669-8834

Toronto, Ont., Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI
Radijo programa girdima
kiekvieną šeštadienį 3:30 — 4:30 p. p.
iš Oakville stoties CHWO — banga 1250.
Programos vedėjas Jonas **R. Simanavičius.**
175 Parkside Dr., Toronto 3, Ont.
Telefonas: 534-1274.

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS
Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min. iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku, 41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas **Dr. J. Gailius.**
Circonvallazione NOMENTANA 162.

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje.
Sekmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku
ir kiekv. vakarą 20:15 - 20:30 Lietuvos laik.
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas **Kun. Dr. V. Kaziūnas.**
Adresas: Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO.

MALONĖKITE TUOJAU PRANEŠTI APIE JŪSŲ RADIJO PGROGRAMŲ LAIKO, ASMENŲ, ADRESŲ IR KT. PASIKEITIMUS.

Pictured are a few of the foreign "students", mostly connected with the United Nations, and their tutors during a session of the "English In Action" program which meets weekly after hours at the Pacem In Terris Library and Gallery, Dag Hammarskjold Plaza, New York City.

An exhibition of photographs was recently shown at this gallery. Many of them were by Rev. Algimantas Kezys, S.J., of the American Lithuanian Jesuit Fathers in Chicago. Almost a thousand persons, from distant countries, and press, magazine, and museum representatives as well, visited the exhibit. Highest praise was accorded to Father Kezys' photographs and his three books. The Art Institute of Chicago purchased nine of his photographs for its own permanent collection.

The exhibition was sponsored by the Knights of Lithuania, New York, whose chairman is Helen Vyžiūtė-Kulber.

Photo by Ch. Binkins

A. Kezio, SJ, foto nuotraukų paroda Jungtinių Tautų bibliotekoje ir galerijoje, New Yorko mieste.

Australia's Lithuanian

Song Festivals

The concert of the Australian Lithuanian choirs was held on Saturday, Dec. 28, 1968 in the Adelaide Town Hall. It was the highlight event of the Australian Lithuanian Festival that took place in Adelaide during Christmas (Dec. 27-31, 1968). Participating were 7 Lithuanian choirs from Sydney, Canberra, Geelong, Melbourne and the local Adelaide choir, as host, conducted by Mr. V. Šimkus. The total number of singers reached 250.

Folk songs have always been playing an important part in Lithuanian life. Just about every phase of it is reflected in songs: birth and death, wedding and namesday, work and love, joy and sorrow. Songs seem to be the most natural means of self-expression of the Lithuanian people.

Australia received her first Lithuanian immigrants after the Second World War. With them they brought their love of folksong. The first Australian Lithuanian Folk Festival took place in Sydney in 1958. Thence Festivals have been held biannualy, and on rotation basis: in Sydney, Melbourne and Adelaide. The number of singers grew from 100 in 1958 to 250 at the current 5th Anniversary Festival, in Adelaide. This song Festival also celebrated the 20th anniversary of Lithuanian choral work carried on all these years by many Lithuanian choirs and singing groups throughout Australia since the arrival of the first post-war Lithuanian immigrants to Australia.

The first part of the Concert was devoted to performances by individual choirs. Each sang three songs. (See pages 4 and 5)

In the second part of the program massed female and massed male voice choirs performed three songs each (See photos on page 5) **and finally a combined mixed voice choir rendered 12 songs.** (Frontcover photo).

During the whole concert 13 folk songs, 3 dance songs and 17 songs by Lithuanian composers were presented.

Conductors were: A. Čelna, P. Darius, J. Juška, K. Kavaliauskas, V. Šimkus, M. Umbražiūnienė and S. Žukas.

Continued on page 18

TEN MINUTES OF FRIENDLINESS

In the long run of debates in English Parliament on the fate of Baltic assets (gold) entrusted to the Bank of England for safeguarding by the legitimate governments of Lithuania, Latvia and Estonia little has been heard that could comfort the Balts and meek has been the protection of their interests in the face of bold Russian pressures. Thus the protestations of an English parliamentarian against the dealings of his country's government, as reproduced here, are to be remembered with gratitude.

This speech was delivered during the **third time reading of the Foreign Compensation Bill.**

London, House of Commons; Wednesday 22 nd January 1969, 9.08 PM.

Mr. Maxwell-Hyslop:

I share the indignation which has been voiced at this shoddy Bill. The countries in question may temporarily be overrun by Russia. This has happened before in history. Poland has disappeared as a nation at various times in history and has reemerged; and Lithuania was once one of the great military Powers of Europe.

Are we to assume that these States have ceased to exist for all time merely because the Government want to do, by the authority of Parliament, something which, if it were done by any citizen, he would be sent to prison for fraudulent conversion? If any citizen of this country, with money entrusted to him by a third party for a specific purpose — namely, to be safeguarded for him — did, without the owner's consent, what the Government are asking authority for themselves to do, he would be convicted of fraudulent conversion, embezzlement, or perhaps both.

One does not have to go far outside this country to learn of the contempt in which it is held because of the shoddy dealings of its Government. Here is another of them. Because these three little countries, each of whose independence is guaranteed by numerous treaties signed with the Soviet Union, are now at this time powerless to defend their own property, Great Britain — well, Britain, under this Adminstration — proceeds to hand out their assets which were deposited in this country purely and solely for one reason, to safeguard them, in case those countries were overrun by Russia or Germany. That eventuality happened. What now is done? The successors of the Administration which accepted that money in good faith are now handing it away to a third party in bad faith, and are asking Parliament to connive at this dishonourable act.

It is a shameful thing. I suppose that because the Government are getting so used to doing shameful things it no longer afflicts the consciences of hon. and right hon. Gentlemen and hon. Ladies opposite; it no longer afflicts their consciences in the least. It is not less a shameful thing because of that.

Is it even a prudent thing to do? There are other people who entrust their money to the Bank of England. The Sheikh of Kuwait, potentates in the Persian Gulf, entrust their money to the Bank of England. What lesson are they to learn from the dishonourable way in which the Government hand out assets without the consent and against the wishes of the owners— hand out to third parties assets entrusted to them?

What lesson are other parties to learn? How can anyone else believe that his assets are safe in the keeping of the Bank of England, or can be entrusted to any organs under the control of a British Government who conduct themselves in this way? How can it be prudent to hand it to those who break a trust in this way?

How can it be prudent to do it when there are other people overseas who entrust their money to us? It could lead to a further devaluation. This we know. It is transparently obvious. We depend on holding the confidence of a large number of people overseas. I warn the Under-Secretary. There is no one senior to him in the Government who takes the trouble to be present in the House tonight while this shoddy deed is done. I warn the hon. Gentleman that the consequences of this fraudulent action will be with us for many a day, and are likely to last for longer ten times the remaining life of this Government.

The Bill runs to only three pages. One might think that it would not be very hard, in a Bill which runs to only three pages, plus some definitions, to produce a long title which would state what is in the Bill. It does not even do that. The long title says:

> **"A Bill to make provision with respect to certain property (including the proceeds thereof and any income or other property accruing therefrom) of persons" —**

if the Under-Secretary will listen to this —

> **"formerly resident or carrying on business in Estonia, Latvia, Lithuania..."**

"property... of persons formerly resident or carrying on business..."

What does that conceal?

It conceals that the Government propose, as they later say, to authorise the disposal of the property of a Baltic State; not property of persons, not property of those carrying on business, but the property of the State. If they wanted to do that why did they not include it in the long title of the Bill?

Was it because they were so ashamed of what they were doing that they hoped that those who read the long title of the Bill would not realise that they intended to dispose of the assets entrusted by those three Governments to the British Government and the Bank of England? Was it because they still preserve — how they can have the gall to do so I know not — diplomatic relations with the Governments of those three Baltic States? Was it because those three Baltic States still have diplomatic missions, recognised as such, in London? Was that why they did not dare to put in the long title an indication of the shameful breach of trust which later on in the Bill they intended to authorise?

Let us have an answer from the Under-Secretary. The hon. Gentleman, of course, was not the originator of the Bill. We all know who was the originator; not the Under-Secretary, but the Prime Minister, because he wanted to feel nice and warm when Mr. Kosygin visited this country. He wanted to give something away in order to produce a smile on Mr. Kosygin's face. What better, thought the Prime Minister, to give away than the property of somebody else who has not authorised it and who is powerless to stop him. What a miserable fraud. This is what has been done and I say again, loud and clear, that we will have no part in it and will oppose it.

DAINA

I lost my little lamb
Late in the evening.
Oh, who will help me find
My only lamb?

I went to the morning-star,
And the star answered me:
— I must prepare the fire
For the morning sun.

I went to the evening-star,
And the star answered me:
— I must prepare a couch
For the evening sun.

Then to the moon I went
And the moon answered me:
— A sword has cut me through,
My face is sorrowful.

Then to the sun I went
And the sun answered me:
— Nine days I'll search for you,
Nor rest upon the tenth.

From: Rhesa, DAINOS

LITH. SONG FESTIVALS...

Continued from page 17

Work songs and some dance and game songs are among the oldest in Lithuanian culture and are slow of movement and restrained. With the passing of years, they became livelier until, finally, the polka step was introduced. The three dance tunes sung are from this latter period (Subatėlė — sung by the Geelong choir and Vakaruškos and Kalvelis presented by the mixed choir).

In the folkloric archives of Lithuania there are hundreds of thousands of collected songs. Most of these are of lyrical type. Lithuanians seldom sing about heroic deeds of their men. Even the wars, which fill the pages of Lithuanian history, find little echo in folksongs. The DAINA (Lithuanian for a song) ranther speaks of sad parting, of anxious waiting, of a soldier's homesick dreams, of a joyous return or of the arrival of a messenger of doom. There are no genuine Lithuanian songs about professional robbers and killers, not because there was no crime, but because perpetrators of it did not become popular heroes.

The grace and tenderness, without weeping sentimentality, is the main characteristic of Lithuanian songs which makes them so different from the folk songs of other countries.

As Lithuanians sing their songs, it links their past life with the present one and helps them to preserve their historical identity. Thereby it becomes not only an expression of the spirit of a people, but also the bearer of folk history.

And that surely is a contribution to Australian culture, too.

Mr. and Mrs. Nadas Rastenis, Baltimore, Md.

NEW HONORS FOR NADAS RASTENIS

on his 77th Birthday

On January 4th of this year Nadas Rastenis reached 78 years of age. On that occasion the International Academy, Sovereign Order of Alfred the Great, Hull, England, conferred upon him the degree of **Doctor of Laws (L. L. D.).** Simultaneously, that same day Dr. Nadas Rastenis was proclaimed "Caballero de la Orden de Nuestra Senora de Guadelupe" by Prince Guillermo III de Gran-Moctezuma Rife, of Spain and Mexico.

The Prince who lives in Barcelona is President of the Order of Our Lady Holy Mary of Guadalupe; alto Protector... de la Legion Panamericana etc. etc.

Subsequently, THE SUN, Baltimore's outstanding newspaper, on Jan. 20, 1969, filled the Front page of one of its sections with pictures of Hollins Street where the home of Nadas Rastenis is and where the American and Lithuanian flags flutter alongside each other. Under the pictures appeared a write-up done by Earl Arnett, a staff reporter of The Sun, entitled "A Lifetime Filled With Poetry" which traced the poet's uphill road to education and fame.

This is being followed up by the SCIMITAR AND THE SONG, the American bi-monthly magazine of poetry now selecting Dr. Nadas Rastenis its COVER POET for April-May, 1969. The volume (XXXI, number 2, editor Jean Sterling of Maryland) introduces Rastenis: "...the whole of a poet... is projected through all elements of his life... So incredible are his achievements... I can but here render a skeleton analysis of the man and writer."

This skeleton analysis is comprised of a two page editorial; two pages of his newest poems; two pages of his newest translations of Lithuanian Poetry (K. Binkis, P. Vaičaitis, Elena Tumas).

Alongside the chapters of Nadas Rastenis' achievements in the West, mentioned here and unmentioned, there exists a voluminous activity of his that is appreciated and reciprocated in Asia. Suffice it to mention that he has won the medal of the United Poets Laureate International (UPLI) for his translation of De Jose Rizal's famous Spanish poem "Proster Adios" into Lithuanian during the World Translation Contest. That he was conferred the degree of **Doctor of Literature,** honoris causa, by the Free University of Karachi, Pakistan, in May 1968. That he was given a full page enumerating his accomplishments in the Summer, 1968, issue of the UPLI's quarterly "LAUREL LEAVES". That issue was dedicated to the heroes and poet-friends of the Philippinos and was titled YOUTH AND POETRY IN PHILIPPINE HISTORY.

The coming issue of this famous publication is to bear Nadas Rastenis' further English renderings: "The Bell", "Labora" of Dr. Vincas Kudirka, and other poems.

TWO POEMS

By NADAS RASTENIS

DETERMINATION

The skies may glow,
The winds may blow,
The leaves may bud and fall,
The tide may sag,
The time may drag,
I will obey the call.

The tongues may blab,
The looks may stab,
The fates may shift the goal,
My heart is set,
Without regret,
I will obey the call.

The knaves may lie,
The fools may cry,
The beasts may roar and
Though life be mean /growl –
My heart is clean,
I will obey the call.

The Wisdom knows,
From dust I rose,
To dust I soon shall fall,
Betimes or late
May end my gait,
I will obey the call.

WORDS AND LOOKS

Some words are sweet,
like honey-dew,
Some words are trivial and tart;
Some looks are gentle,
soft and true,
Some looks but wound the loving heart.

O, speak to me
but gentle words,
And look at me with smiling eyes:
We will be happy,
like two birds
In love's eternal paradise.

MY LOVE

By Elena TUMAS

My love is a cherry tree blooming,
My love is a springtime new snow;
You see melting springtime snow..
flowing,
You see cherry tree petals blow.

Ask not for sweet smile or eyes
glowing,
Ask not for nightlong sleepless fun:
My love is a cherry tree blooming–
My love is white snow in the sun.

From the Lithuanian
translated by **N. Rastenis**

SCANDIKUR is an unusual HERBAL MEDICINE, composed of nature's finest herbs, selected according to the prescription of the famed swedish physician, Dr. Urban Hjaerne, who — like many other doctors — always believed that Nature offers in abundance an inexhaustible variety of wonderful herbs good enough to help humanity.

This herbal medicine can easily be self-prepared by anyone. An assortment of the finest organically grown medicinal herbs — carefully selected over many other plants and herbs—to be soaked in good spirits (Brandy or Whisky) for several days. After filtering this Elixir, only one spoonful taken daily ends all ordinary stomach distress, constipation, the feeling of fullness and bloating, queasiness, which are causing restless nights, headaches and other serious discomforts that make you feel irritable, sluggish and uncomfortable. Middle life and later years bring often a slow-down in the intestinal system, which makes you feel much older than you are.

Here is nature's perfect answer to help you feel like getting up and doing things. SCANDICUR will help you to enjoy life again. SCANDICUR contains none of the modern day narcotics or harmful drugs and has therefore no harmful side effects

But facts speak louder than words. We know you will thank us for encouraging you to try SCANDIKUR.

OUR GUARANTEE: SCANDIKUR must produce gratifying results or your money back without any questions asked.

For a trial, order SCANDIKUR package at $2.00. Write for free information —

PHARCO—SALES, Dept. T-1
P. O. Box 717—A,
Detroit, Mich. 48232

1. Soviets, having occupied Lithuania, overprinted the current Lithuanian stamps with letters: LTSR and date: 1940 VII 21 (LTSR — first letters of "Lieuvos Tarybų Socialistinė Respublika" and the date is July 21, 1940). Two stamps of the series of 8 are here shown. — Sovietų Rusija, okupavusi Lietuvą, apyvartoje esamus Lietuvos pašto ženklus perspausdino raidėmis LTSR ir data 1940 VII 21, kada Lietuva buvo paskelbta "sovietine respublika". Čia matome du tokiuos ženklus.

2. For occupied Latvia, Russians issued special postage stamps, showing the newly adopted Communist coat-af-arms with hammer and sickle. One of that thirteen is here shown. — Okupuotai Latvijai sovietai išleido specialius pašto ženklus su komunistiniu herbu.

LITHUANIAN HISTORY IN STAMPS

By A. Bernotas

Part CXIV

The occupying Soviet armed forces at tne border were met by the defense minister General Vincas Vitkauskas together with some otner officials. Later Gen. Vitkauskas changed his oath to serve his fatherland and eagerly co-operated with the occupants. Soviet forces reached all larger towns and their planes landed in all bigger airports. After a couple of days special Soviet army units, so called "žaliakepuriai" (because they wear green caps) crossed the coutry to the German border and took over its guarding. Lithuanian border police was dismissed or sent to other duties.

As it was said, the Soviet army in Kaunas, Vilnius and some other places were met only by a handful of communists or their sympathizers, mostly Jews or Lithuania's Russians, while the entire patriotic population stood speechless and stunned.

In the last moment before occupation vice-president Antanas Merkys had appointed General Stasys Raštikis to build a new government but Russians refused to accept this candidature. On the very next day after the occupation, June 16, the Soviet foreign minister's deputy G. Dekanozov came to Kaunas and took over all sovietization affairs. The President being abroad and, according to the Lithuanian constitution, he alone having powers to create a new governmnt, Dekanozov declared him an absentee, but nevertheless ordered vice-president A. Merkys to build a new government and such that he would accept. Even so all the candidates A. Merkys could offer were unacceptable to Dekanozov. Finally on June 17 the Soviet envoy to Lithuania, Pozdniakov, dictated to A. Merkys a list of persons who were "acceptable" to the Russians. The list was headed by a journalist Justas Paleckis, who was later appointed as president of "Soviet Lithuania" and who still is in Russian duty, now in the Kremlin. Others were either outright communists, or their sympathizers. A few only were true Lithuanians but under disguise. Eventually even these few were substituted by communists.

The Communist party was legalized on June 25 after which it alone with its branches could exist in Lithuania. Starting with July 1, all the Lthuanian political parties or groups, all social, cultural, ideological, religious associations or asseblages were dismissed, most of their leaders arrested, and their possessions confiscated. All publications were suspended, radio worked under strict control of the Soviets A couple of newspapers were still being published under Soviet control, but later these, too, were closed up or changed into communist ones. Communists were freed from prisons and installed into government positions.

On July 7 A. Sniečkus, a communist hardened throughout years, and trained in Soviet Russia (who still acts in Lithuania as best soviet man), was appointed as director of the security department. He and the commissar for interior affairs, M. Gedvilas, issued orders, that the former minister K. Skučas and director A. Povilaitis be instantly arrested. Next followed the arrests of the former vice-president A. Merkys, the minister for foreign affairs Juozas Urbšys and of thousands of others. At first all were held in Lithuania's prisons; later, though, they were all transported into the interior of Russia. The Lithuanian army was united into one continental corps under control of the Soviet army; all units received political leaders, thousands of officers were dismissed or arrested for "re-education". The leadership of the corps was taken over by Gen. V. Vitkauskas. Lithuanian army units were dispersed into remotest places; their barracks taken up by Russians. The Lithuanian police was renamed — militia, many of its officers were dismissed. Some received Russian uniforms but later were also dismissed.

Under G. Pozdniakov's orders, the new government announced on July 5 that on July 14—15 elections will be held in entire Lithuania in order to elect a new parliament (seimas). It was decreed that candidates to the seimas can be forwarded by all legal organizations or citizens groups. Since, however, only the Communist party was legally operatng, it alone could advance candidates. Among the candidates there were the outright communists, some neutral citizens and some well-known artists (for disguising purposes) who all became elected en-bloc since there was no other choice. Everyone was ordered to participate in the elections and, later, it was announced, that 95% of the whole population did so. In reality, however hardly half of the voters attended. Among the elected candidates 58 were communists. On July 21 the newly elected seimas got together and the very day proclaimed that Lithuania from now on is a "Soviet Republic". A delegation was formed to be sent to Moscow to ask Soviet Russia to accept Lithuania into the Soviet Union. Of course, that acceptance was "granted" and Lithuania together with Latvia, Estonia and the newly occupied part of Romania, Moldavia, became "Soviet Socialist Republics".

(To be continued)

CLEM'S POLSKIE DELI

★ Specializing in home made fresh and Smoked Polish Sausage, fancy groceries and choice meats.

★ Featuring Imported Krakaus Polish hams, beer, wine and groceries.

NOW
Daily from our own new
BAKERY-KITCHEN
a variety of Polish pastries and other home made delicacies.

IT's CLEM'S
3002 W. Florence Ave., Los Angeles
759-5058

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICH,
President

2555 W. 47 th St., Chicago 32, Ill.

Atvykus į Kaliforniją, kviečiame į

BEACON MOTOR HOTEL

Arti prie
Beach, Westwood, Beverly Hills & Hollywood
3020 Wilshire Blvd. Santa Monica, California
EXbruck 4-9144
Mrs. A. Lukšis — Owner and Mgr.

DIVIDENDAI MOKAMI KAS 90 DIENŲ UŽ VISAS TAUPYMO SĄKAITAS

TAIP

TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠĮ, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI PASIŲSKITE ČEKĮ DABAR.

5 1/4% UŽ TERMINUOTUS INDĖLIUS
$7,500.00 ar daugiau

TAUPYMO SĄSKAITOS IKI $15,000 APDRAUSTOS F.S.L.I. ĮSTAIGOSE.

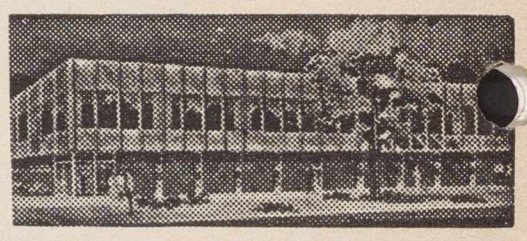

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUSKAS
sekretorius

Tel.: (312) 656-6330 Ir 242-4395

LADIES AND GENTLEMEN

Remarkable Discovery

Hair formula JIB is ented in Switzerland Registered in U.S.A. and Canada. It cures Dandruff, Falling Hair, Itching scalp, Splitting ends, Strengthening Hair, Root growth, and restoring NATURAL HAIR COLOR.

Using JIB you will never be bald or grey. 100% Guaranteed.
Listed in Druggist Red-Blue Book. JIB Medicine Liquid 8 oz. A 16 week supply $5.50. Money Order, P. P., Send today — JIB LABORATORY

1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650

Only a limited supply available of

LITHUANIAN MAPS

Compiled by J. Andrius,
with the technical assistance of Professors A. Salys, Stp. Kolupaila, K. Pakštas, Drs. M. Braks, M. Gimbutas, and A. Šapoka.

A multicolored map of Lithuania
Book map, in folder: $3.50

Lithuanian Days Publishers
4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029

LITHUANIANS MAKE NEWS

● The University of Vienna has chosen one of the 3 Lithuanians studying there, **Leonas Šulas** from Chicago, to conduct instruction in Lithuanian. Beginning with this spring L. Šulas is to be lecturing to a group of ten scholars, university lecturers among them, at the University's Lithuanistic Institute. His own studies were medicine.

● "Miami News" has reproduced this month a page of pictures made by its staff photographer **Joe Rimkus.** The story of a drowning tiny chaffinch is depicted, showing how the bird was rescued and restored to life by fishermen whom Joe Rimkus was accompanying.

● "The Baltic Story" (v. our January issue, p. 24) gains momentum with the newest contribution to it by **Bronius Budriūnas.** The Lithuanian composer has responded to an invitation of the playwright and director of Baltic Story, John Havard, and has set to music its inspiring lyrics Rise My Ringing Words. Thus, the production has been given a musical background for its subject theme whose words are the poem of an Estonian, Gustav Suits.

"The music is splendid and you are to be congratulated," writes John Havard to the composer. "...sted with organ it sounded ter... The three Baltic choirs are anxious to get hold the music in Toronto."

● "Teen-age refugees from Tibet and Lithuania are visiting British communities to stimulate sales of an album that has just gone on sale in London," is the front page announcement of "The Christian Science Monitor" (March 12, 1969).

The message relates to an important undertaking by the United Nations' High Commissioner for Refugees, Prince Sadruddin Aga Khan, to raise 24 million dollars for international refugees.

16 most famous singers have participated, waiving all fees, in producing this expected best seller album of long-playing records. Amongst them are: Julie Andrews, Frank Sinatra, Charles Aznavour, Barbra Streisand.

● Intense research into the causes of cancer brings ever new discoveries. Three scientists of Argonne National Laboratory have through an agent virus conveyed cancer into the bones of mice. Their preparation FBJ perpetuates the initials of their names: Dr. Finkel, Dr. Birutė O. **Biskis** and Patricia Jinkins.

ROMANAS ARLAUSKAS —

international grandmaster of chess

R. Arlauskas was a prominent chess master already in the days of pre-war Independent Lithuania, one of the few Lithuanian chess players of this rank. 17 years of age he had the honor to represent his country in the chess Olympic games in Munich in 1936. Since then he had been steadfastly representing Lithuania in international chess events.

His later chess career in emigration was no less remarkable. In

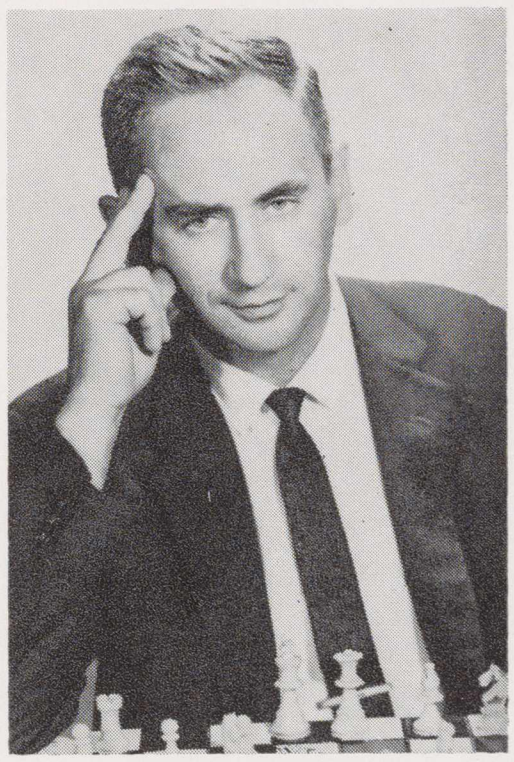

Romanas Arlauskas

1949 he won the title of champion of South Australia. Representing this country he has played undefeated. This led him to tempt his skill in world wide competitions.

After a victorious start he won first place in his zonal group. Then entering the world correspondence-chess championship he took third prize. For this the International Chess Federation has awarded Romanas Arlauskas the title of international grandmaster.

R. Arlauskas also represents the Lithuanian "Vytis" Club of Adelaide in local competitions and in sport festivals of Australian Lithuanians. His compatriots and club fellows take pride in having with them so distinguished a member.

Mrs. Cezaris (Stasė) Surdokas and Mr. Adomas Lazaitis explain the religious, cultural, and historical significance in some of Mr. Lazaitis' woodcarvings to Bobbi Turk, Sunday, February 16, over WBAL-TV, Channel 11 (Baltimore and Washington).

The interview is part of MAN ON THE MOVE produced weekly by the Radio/Television Office of the Archdiocese of Baltimore under thē direction of Fr. Casimir Pugevicius.

Lietuviška TV programos valandėlė, kurioje paaiškinimus duoda Stasė Surdokienė ir A. Lazaitis. Šiai Baltimorės archidiocezijos programai vavodauja kun. Kazimieras Pugevičius.

BOOKS & PERIODICALS

Mrs. Dorothy Rossyn reviews a book by Yehoshva A. Gilbao, "Confess! Confess! Eight Years in Soviet Prisons", in THE BOSTON GLOBE (Friday, Nov. 15, 1968). It was chosen as BOOK OF THE DAY and Mrs. Rossyn, book editor for the National Hadasasah Magazine, exclaims in conclusion: "Read it. You will be grateful to (the author) and glad."

It is the story of Yehoshua Globerman, Polish citizen, Jew, Zionist Youth director who had come to Soviet-held Lithuania in 1940 to enlist in the war against the Nazis but was incarcerated instead by the NKVD.

".. A human document of unusual strength and appeal... laced with humor, with deep insight..."

The forced confessions of Globerman bring him a five year labor camp sentence, without trial, into the far north. The actual biography from Gilboa's memoirs enables one to assume what devious records the NKVD must have produced by their subtle, cunning methods in order to victimize him.

His story does not end with his dischargement. He is jailed once again, and taken to a milder climate in Southeastern Russia, as an enemy of the people. Here a friend, David Pomerantz, helps him to a miraculous escape. And finally the death of his friend convinces him that he must write this story of his soul — after he has succeeded leaving Russia.

A QUARTER CENTURY OF DEDICATED EFFORT

(The Lišauskas Collection)

University of Minnesota is circulating a press release concerning an extensive collection of Lithuanian immgrant publications that was recently acquired by its Library.

"The collection consists of approximately 500 separate titles of perodicals and newspapers and may be the largest one of this character in the country," says the release.

It came to exist through the efforts of Vladas Lišauskas, director of the Lithuanian Sugar Company in pre-war Kaunas and now a resident of Brooklyn, N. Y. He built up the collection from newspapers and periodicals published in displaced persons camps in Europe and later added to them publications from United States, Canada, Great Britain, South America, Australia, the various centers of Lithuanian settlement.

The dedication of Lišauskas to preserve the record of his coutrymen abroad has reached fulfillment with the happy decision of the University of Minnesota's **Center's for Immigration Studies** to aquire and preserve this treasureful collection. Says the Director of the Center, Prof. Vecoli: "For this rare opportunity, s c h o l a r s are indebted to Vladas Lišauskas for his dedication as a collector and for his generosity in placing his collection in the Immigrant Archives."

Not only scholars, we wish to add.

Australijos Lietuvių Dienos Adelaidėje 1968 m. Meno parodos atidarymo momentas.

Opening moment of the Art Exhibition during Lithuanian Days-1968, in Adelaide.
Several of the art works (p. 23).

MENO PARODA

Lietuvių Dienų Jubiliejinėje Meno parodoje buvo išstatyta 30 originalių kūrinių, kuriuos pateikė šie Australijos lietuviai dailininkai: Jolanta Janavičienė, Irena Jakubauskienė, Vida Kabailienė, Ieva Kubbos, Ieva Pocienė, Vaclovas Ratas, Henrikas Šalkauskas, Vytas Šerelis, V. Simankevičius, A. Šimkūnas, Leonas Urbonas, Adomas Vingis ir Žibutė Westenberg.

Dalis šių vaizduojamojo meno kūrėjų, kaip H. Šalkauskis, Vaclovas Ratas, Leonas Urbonas, yra labai gerai žinomi ir Amerikos lietuviams. Be jų, Australijos meno sluoksniuose aukštai vertinama dailininkė Ieva Kubbos ir skulptorė Ieva Pocienė, kuri asmeniškai rūpinosi ir šia paroda.

Iš nuotraukos, kuri padaryta šios parodos atidarymo metu (žiūr. šio puslapio kairėje, viršuje), skaitytojui nebus sunku susidaryti vaizdą, kokia ten buvo kamšalynė. Didelė dalis susirinkusių, norėjusių pamatyti kūrinius, turėjo atvykti į parodą kitu metu, spūsčiai praėjus.

Nors paroda buvo gausiai lankoma, bet jos metu paveikslų parduota visai nedaug. Bet dailininkai tai žinojo jau paveikslus duodami parodai ir nelaukė, kad jie čia bus nupirkti. Dalyvavo, kaip sakoma, daugiau "iš patriotizmo". Kalėdų - Naujųjų Metų laikotarpis visoj Australijoj yra skiriamas atostogoms ir poilsiui. Beveik visos galerijos tuo metu uždaromos, nes, kas tik gali, išvažinėja atostogauti. Patys gi Australijos lietuviai meno paveikslų pirkimui, atrodo, dar neturi pinigų, nors, kaip dail. V. Ratas teisingai pastebėjo, jie praleidžia nesugrąžinamą progą. Už tų pačių dailininkų kūrinių, kurie šiandieną dar nėra labai brangūs, netolimoje ateityje gali tekti mokėti žymiai daugiau. Na, bet tarkim, kad tada Australijos lietuvių piniginės bus labiau prikimštos.

Dalis tų dailės darbų pakartotinai buvo rodoma Adelaidės lietuviams per šių metų Vasario 16 šventę, bet jau nebe Robert Bolton Meno galerijoj (kur ši paroda vyko), o Lietuvių Namuose.

FOTO PARODA

Ją suorganizavo adelaidiškis V. Vosylius (Krašto Kultūros Tarybos Foto sekcijos senūnas). Parodoj su savo darbais dalyvavo A. Budrys, P. Snarskis, V. Vosylius ir T. Žilinskas (išstatyta 94 nuotraukos, juoda-balta); A. Bosikas ir N. Butkūnas (8 spalv. nuotraukos).

Prie šios parodos pridėta specialiai iš JAV atgabenta skautybės paroda.

Nuotraukoje: foto parodą apžiūri A. Krausas, skautų veikėjas ir kultūrininkas, pernai su paskaitomis apie Vydūną aplankęs keletą JAV liet. kolonijų.

Pažymėtina, kad visos šiame LD žurnalo numeryje iš Australijos Letuvių Dienų Adelaidėje nuotraudarytos dviejų fotografų — A. Budrio ir V. Vosyliaus. Juodu yra Adelaidėje veikiančio Foto Mėgėjų būrelio aktyviausi nariai.

Photo exhibition.

o o o

Kitame LD puslapyje (dešinėje) keletas dedamų darbų teatvaizduoja tik nedidelę meno parodos dalį; maža gauta nuotraukų; be to, pora paimta iš LD žurnalo archyvo.

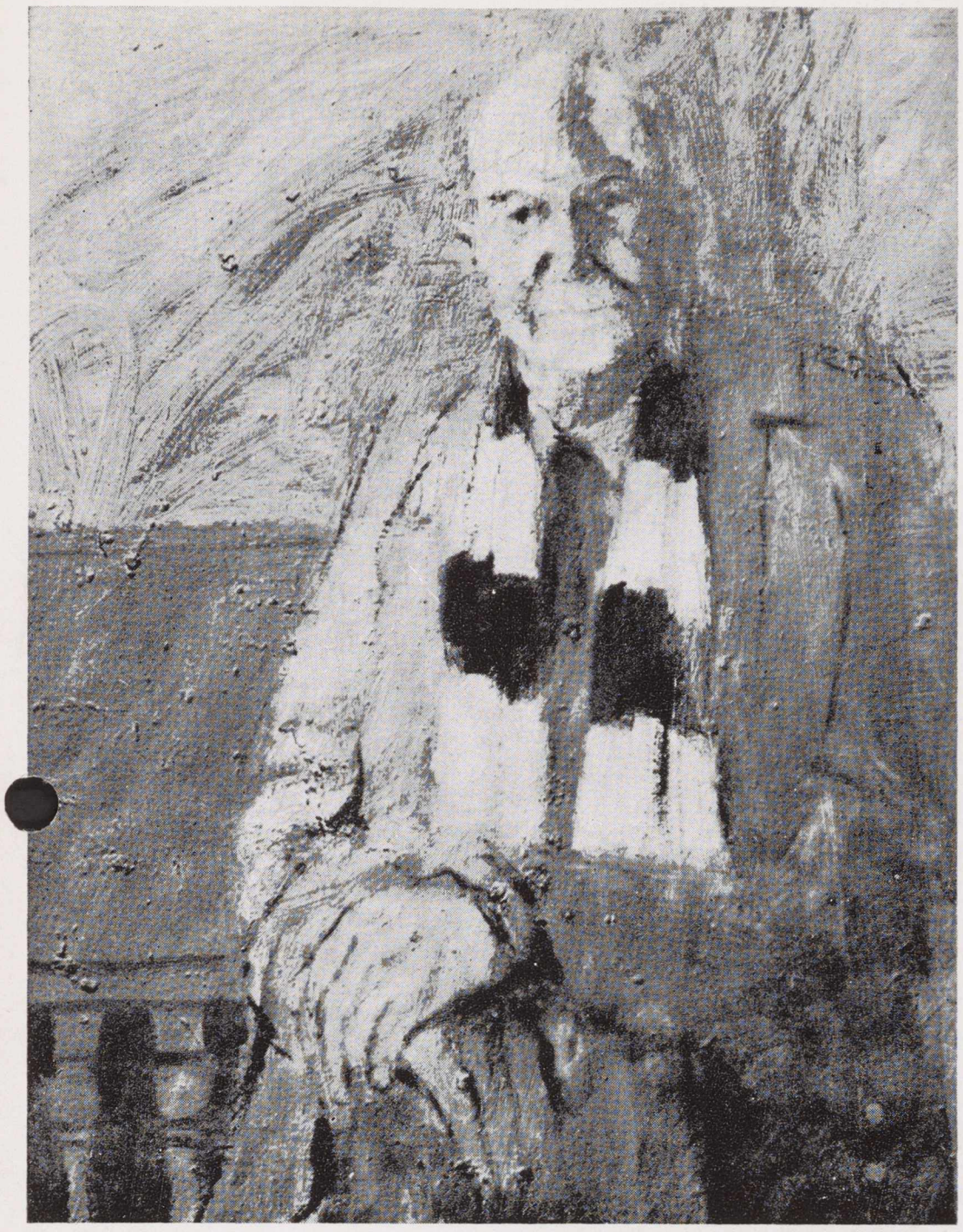

Vytas Šerelis Portretas / Untitled Portrait (Tempera)

V. Ratas, Perth, Australia Kengūrų medžioklė / Kangaroo Hunt

H. Šalkauskas
Ieškojimas / Quest (1950)

IEVA POCIUS Adomo pabudimas / Adam's arising (Colored cement)

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENŲ
DAINOS ŠVENTĖS DIRIGENTAI

A. Čelna

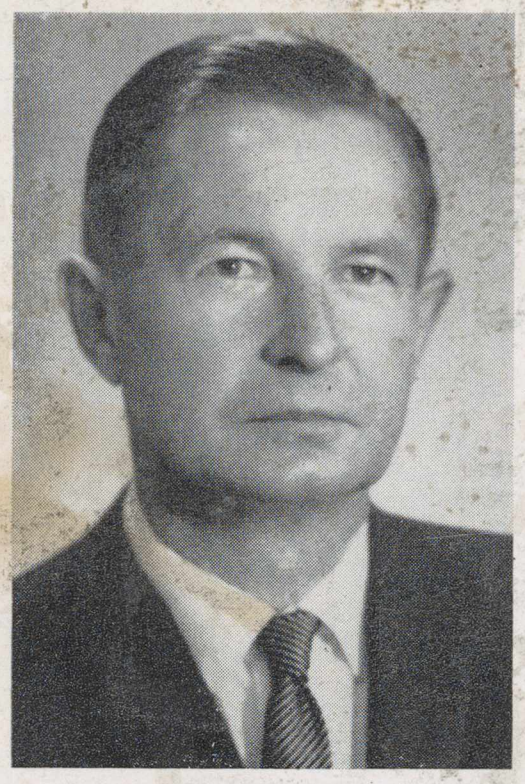

K. Kavaliauskas

P. Darius

V. Šimkus

J. Juška

M. Umbražiūnienė

S. Žukas

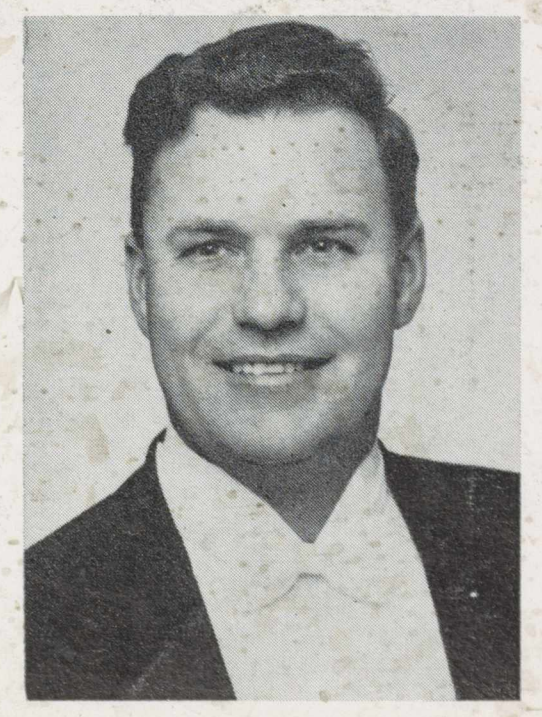

LIETUVIŲ
DIENOS